

ΚΥΠΡΟΒΑΡΟΜΕΤΡΟ 2009

ΕΤΟΙΜΑΣΤΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ

MARFIN LAIKI BANK

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

www.laiki.com

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

RAI CONSULTANTS PUBLIC LTD

www.rai-consultants.eu

ISSN 1450-4510

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	5
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	6
A. ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ/ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	11
A1 ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΧΕΙ ΩΦΕΛΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ.....	11
A2A ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ;.....	12
A2B ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΧΕΙ ΖΗΜΙΩΘΕΙ Η ΚΥΠΡΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ;.....	13
A3 ΑΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΝΑ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΩΣ ΠΛΗΡΕΣ ΜΕΛΟΣ Η ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΙΔΙΚΗ ΣΧΕΣΗ	14
A4 ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ Η ΚΥΠΡΟΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΓΩΣΕΙ ΤΙΣ ΕΝΤΑΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ	15
A5 ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ ΘΑ ΑΠΟΔΩΣΕΙ	16
A6 ΠΟΣΟ ΕΥΚΟΛΗ ΕΙΝΑΙ Η ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΣΥΜΒΙΩΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΥΣ;	17
A7 ΦΟΒΟΙ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΕΝΑ ΜΗ ΕΙΡΗΝΙΚΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΥΣ	18
BA ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	19
BA1 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ	19
BA2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟ 2009 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2008 .	20
BA3 ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ.....	21
BA3A ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟ 2010 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2009	21
BA3B ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟ 2010 ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2009	22
BA4 ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΣΗΜΕΡΑ.....	23
BA5 ΤΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΙΩΣΕΙ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	24
BA6 ΤΟΜΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΘΑ ΔΟΘΕΙ ΕΜΦΑΣΗ, ΑΝ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΣΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	25
BA7 ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ.....	26
BB ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ.....	28
BB1 ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΕΝΟΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥ ΠΟΣΟΥ	28
BB2 ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΤΑ ΠΡΟΣΕΧΗ 1-2 ΧΡΟΝΙΑ	29
BB3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΤΑ ΠΡΟΣΕΧΗ 1-2 ΧΡΟΝΙΑ.....	30
ΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ/ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ-ΘΕΣΜΟΙ	31
ΓΑ1 ΤΟ ΣΟΒΑΡΟΤΕΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΣΗΜΕΡΑ Η ΚΥΠΡΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΜΑ	31
ΓΑ2 ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ.....	32
ΓΑ3 ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ Η ΟΧΙ Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΡΙΣΗ ΘΕΣΜΩΝ;	33
ΓΑ4 ΘΕΣΜΟΙ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΚΡΙΣΗ	34
ΓΑ5 ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ.....	35
ΓΑ6 ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	36
ΓΑ7 ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	37

ΓΑ8	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ	38
ΓΒ	<u>ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ/ΦΥΓΟΣΤΡΑΤΙΑ/ΚΑΖΙΝΟ/ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ</u>	39
ΓΒ1	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	39
ΓΒ2	ΦΥΓΟΣΤΡΑΤΙΑ	40
ΓΒ2Α	ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΤΗ ΦΥΓΟΣΤΡΑΤΙΑ.....	40
ΓΒ2Β	ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΦΥΓΟΣΤΡΑΤΙΑΣ	41
ΓΒ2Γ	ΛΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΦΥΓΟΣΤΡΑΤΙΑΣ	42
ΓΒ3	ΚΑΖΙΝΟ: ΥΠΕΡ Η ΚΑΤΑ;	43
ΓΒ4	ΠΟΣΟ ΕΠΕΙΓΟΝ ΕΙΝΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ;	44
ΓΒ5	ΠΡΟΘΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΕΝΟΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	45

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η RAI Consultants Public Ltd ανέλαβε την έρευνα ΚΥΠΡΟΒΑΡΟΜΕΤΡΟ για λογαριασμό της Marfin Laiki Bank για δέκατη τέταρτη [14η] συνεχή χρονιά. Η Έρευνα διεξήχθη για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 1996.

Σκοπός της έρευνας ΚΥΠΡΟΒΑΡΟΜΕΤΡΟ είναι η συλλογή στοιχείων, η επεξεργασία τους και η εκπόνηση μελέτης που καλύπτει θέματα συμμετοχής της Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια, την οικονομική και την κοινωνική κατάσταση της Κύπρου, βασικούς προβληματισμούς, καθώς επίσης και αντιλήψεις γύρω από θέματα επικαιρότητας.

Το ερωτηματολόγιο αναθεωρείται και προσαρμόζεται κάθε χρόνο από ομάδα εργασίας που συνίσταται από μέλη της Marfin Laiki Bank (Τμήμα Οικονομικών Ερευνών και Ανάλυσης Αγοράς) και της RAI Consultants Public Ltd.

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της Έρευνας σχετικά με τις αντιλήψεις των Κυπρίων στα πιο πάνω θέματα.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η Έρευνα ήταν παγκύπρια και κάλυψε δείγμα από το σύνολο του πληθυσμού, ηλικίας 18-75 χρονών, που είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου. Η επιλογή του δείγματος βασίστηκε στην τυχαία πολυσταδιακή διαστρωματοποιημένη δειγματοληψία (multi-stage random selection).

Για την επιλογή του δείγματος, οι περιοχές που καλύφθηκαν από την Έρευνα στρωματοποιήθηκαν σε αστικές και αγροτικές, με βάση την πιο πρόσφατη απογραφή πληθυσμού που έγινε από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Συνολικά, πραγματοποιήθηκαν 1002 τηλεφωνικές συνεντεύξεις. Η επιλογή του ατόμου από το κάθε νοικοκυριό, με το οποίο έγινε η συνέντευξη, ήταν τυχαία και επιτεύχθηκε με τη χρήση στατιστικού κλειδιού ειδικά σχεδιασμένου, έτσι που να δίδεται στο κάθε μέλος του νοικοκυριού ίση πιθανότητα να επιλεγεί στο δείγμα.

Η διεξαγωγή της Έρευνας έγινε με βάση τα πρότυπα του ευρωπαϊκού οργανισμού ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research), του οποίου μέλη είναι όλα τα διευθυντικά στελέχη της RAI Consultants Public Ltd.

Η Έρευνα διεξήχθη την περίοδο 24 Φεβρουαρίου – 8 Μαρτίου 2010 και αντικατοπτρίζει τις απόψεις του κοινού την περίοδο αυτή.

Οι κοινωνικοοικονομικές ομάδες δηλώνουν την ομαδοποίηση των ερωτηθέντων βάση του μορφωτικού και επαγγελματικού τους επιπέδου, με σκοπό την εκπόνηση συγκρίσεων μεταξύ τους. Οι ομάδες ορίζονται ως εξής:

- A-B που κυμαίνεται από 9%-13% του πληθυσμού και απαρτίζεται από άτομα με ανώτατη εκπαίδευση και είναι κυρίως διευθυντικά και διοικητικά στελέχη, αυτοαπασχολούμενοι ή/και εργοδοτούμενοι επαγγελματίες π.χ. διευθύνων σύμβουλοι, ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι, ιατροί, αρχιτέκτονες κ.τ.λ.
- Γ1 που αποτελεί το 20%-25% της κυπριακής κοινωνίας και χαρακτηρίζεται από άτομα ανώτερης και μέσης εκπαίδευσης, όπως υπάλληλοι μέσης διεύθυνσης πχ. εκπαιδευτικοί και τμηματάρχες, ιδιοκτήτες καταστημάτων και υπάλληλοι που ασχολούνται με γραφειακή εργασία
- Γ2 που αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού, με ποσοστό 41%-46% και σ' αυτή κατατάσσονται άτομα μέσης εκπαίδευσης που ασχολούνται με γραφειακή εργασία, σε υπηρεσίες (όπως νοσοκόμοι, πυροσβέστες, αστυνομικοί), ειδικευμένοι εργάτες, εργοδοτούμενοι επιστάτες και τεχνικοί, όπως μηχανικοί, ηλεκτρολόγοι, υδραυλικοί κ.τ.λ.
- Δ-Ε που κυμαίνεται από 19%-24% του πληθυσμού της Κύπρου και αποτελείται από ημι-ειδικευμένους και ανειδίκευτους εργάτες, γεωργοκτηνοτρόφους, συνταξιούχους και άνεργους με κατώτερο μορφωτικό επίπεδο.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Η έρευνα Κυπροβαρόμετρο (2009) χωρίζεται σε τρία κεφάλαια. Σ' αυτά καταγράφονται οι αντιλήψεις της κοινής γνώμης σε θέματα όπως η συμμετοχή της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή οικογένεια και το κυπριακό πρόβλημα, η κοινωνική και οικονομική κατάσταση, καθώς και βασικοί προβληματισμοί που αφορούν τους θεσμούς, τη μεταναστευτική πολιτική και τη φυγοστρατία.

Στο Κυπροβαρόμετρο (2009), έχουν επίσης συμπεριληφθεί και ερωτήματα έτσι ώστε να υπάρχει ικανοποιητική κάλυψη της επικαιρότητας κατά τη χρονική περίοδο διεξαγωγής της Έρευνας.

Κύρια Αποτελέσματα της Έρευνας

ΚΥΠΡΟΣ και ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η αισιοδοξία για το όφελος της Κύπρου από την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει φέτος μείωση σε σχέση με πέρσι, αφού το ποσοστό που δηλώνει ότι η Κύπρος έχει ωφεληθεί μειώνεται από 64% σε 53%, που είναι και το ποσοστό που δήλωνε όφελος από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το 2006. Ένας στους δύο ερωτηθέντες (53%) δηλώνει ότι η Κύπρος έχει ωφεληθεί λίγο ως πολύ από την ένταξη της στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση προκάλεσε αρνητικές συνέπειες στο νησί σύμφωνα με το 29% των ερωτηθέντων, ποσοστό το οποίο παρουσιάζεται στα ίδια επίπεδα με το 2005 (29%) αλλά πιο ψηλό σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά του 2007 και του 2008 που ήταν 24% και 21%.

Οι σημαντικότεροι τομείς στους οποίους έχει ωφεληθεί η Κύπρος από την ένταξη στην ΕΕ, σύμφωνα με τις απαντήσεις στο Κυπροβαρόμετρο του 2009, είναι κατά σειρά η οικονομική ανάπτυξη (27%), το εθνικό πρόβλημα (21%), η γεωργία και η κτηνοτροφία (6%) και ο τομέας της ασφάλειας με ποσοστό 5%. Ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά ο πολιτιστικός τομέας, οι κοινωνικές παροχές και τα κονδύλια/επιχορηγήσεις που δίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εκτός από τα οφέλη που έχει αποκομίσει η Κύπρος από την ένταξη της στην ΕΕ, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν και σε ποιους τομείς πιστεύουν ότι η Κύπρος έχει ζημιωθεί. Με ποσοστό 37% οι ερωτηθέντες ανέφεραν ότι η Κύπρος έχει ζημιωθεί στον τομέα της οικονομίας, ενώ οι επόμενοι τομείς που αναφέρθηκαν με χαμηλότερα, από τον πρώτο ποσοστά, είναι το πολιτικό πρόβλημα (9%), η αύξηση στην εισροή αλλοδαπών (7%), η αύξηση της ανεργίας (7%) και ο τομέας της γεωργίας/κτηνοτροφίας (7%). Ποσοστό 5% και 4% των ερωτηθέντων δήλωσαν την αύξηση των τιμών και την αλλαγή της κυπριακής λίρας ως συνέπεια της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (75%) δηλώνει πως η Τουρκία δεν θα πρέπει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως πλήρες μέλος, αλλά να αναβαθμιστεί σε μια χώρα με ειδική σχέση. Την άποψη αυτή υποστηρίζουν περισσότερο οι γυναίκες (81%), τα άτομα των ηλικιακών ομάδων 18-34 (77%) και 35-44 (80%) καθώς επίσης οι ερωτηθέντες ανώτερου και μέσου μορφωτικού επιπέδου (78% και 75% αντίστοιχα). Συγκρίνοντας τα προηγούμενα χρόνια δεν υπάρχουν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις με την άποψη πως η Τουρκία δεν θα πρέπει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά να αναβαθμιστεί σε μια χώρα με ειδική σχέση.

Στη μεγάλη πλειοψηφία τους οι Κύπριοι (82%) υποστηρίζουν ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση θα πρέπει να παγώσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μη επιτρέποντας άνοιγμα κεφαλαίων, σε περίπτωση που κάποιες από τις προϋποθέσεις που θα θέσει δεν ικανοποιηθούν. Με την άποψη αυτή αντιτίθεται ένας στους δέκα ερωτηθέντες (12%), ενώ ποσοστό 6% δεν εξέφρασε άποψη. Παραθέτοντας τα φετινά αποτελέσματα με αυτά του Κυπροβαρόμετρου 2008, παρατηρείται ελαφριά μείωση εκείνων που υποστηρίζουν το πάγωμα των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και ελαφριά αύξηση από τα αποτελέσματα του Κυπροβαρόμετρου 2007.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) ρωτήθηκαν οι Κύπριοι κατά πόσο πιστεύουν ότι η διαδικασία των συνομιλιών που γίνεται ανάμεσα στην ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή πλευρά θα οδηγηθεί σε κάποιο αποτέλεσμα. Απαισιόδοξοι παρουσιάζονται οι ερωτηθέντες αφού ποσοστό 70% δηλώνει ότι η διαδικασία των συνομιλιών δεν θα οδηγήσει πουθενά. Αντίθετα ένας στους τέσσερις Κύπριους (23%) δηλώνει αισιοδοξία για την έκβαση των συνομιλιών ενώ ποσοστό 7% δεν εκφράζει άποψη.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να εκφράσουν την άποψή τους κατά πόσο θεωρούν εύκολη ή δύσκολη τη συμβίωση μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού. Την μεγαλύτερη μείωση σημειώνει στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι η συμβίωση θα είναι εύκολη, αφού μόλις ένας στους τρεις ερωτηθέντες (30%) συμμερίζονται την άποψη αυτή, αντίθετα με το 41% πέρσι και το 55% το 2007. Το ποσοστό των ατόμων, που πιστεύουν ότι η συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους θα είναι δύσκολη, φτάνει το 65% ποσοστό που εμφανίζεται για πρώτη φορά στο Κυπροβαρόμετρο από το 2002, που ήταν η χρονιά που άρχισε να υποβάλλεται αυτή η ερώτηση.

Κυρίαρχος φόβος αναφορικά με ένα μη ειρηνικό μέλλον με τους Τουρκοκύπριους εμφανίζεται η διαμάχη του παρελθόντος, με ποσοστό 18%, σημαντικά πιο χαμηλά από το περσινό Κυπροβαρόμετρο (2008). Ακολουθούν η διαφορετικότητα στην κουλτούρα, στην νοοτροπία και στη θρησκεία των δύο κοινοτήτων, με ποσοστό 11%, 9% και 8% αντίστοιχα, η έλλειψη εμπιστοσύνης και η προκατάληψη (7% αντίστοιχα) καθώς επίσης και ο φόβος για επιρροή της Τουρκίας (6%).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τη χειρότερη εικόνα έχει η κοινή γνώμη για τις οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο, αφού ο δείκτης από 2,5 μειώνεται αισθητά στο 1,7 και φτάνει το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαεσσάρων χρόνων. Η αντίληψη που έχει ο Κύπριος όσον αφορά τις εξελίξεις της κυπριακής οικονομίας κατά την περίοδο 1996-2009 παρουσιάζει διακύμανση ενώ η μέση άποψη είναι ελαφρά απαισιόδοξη, δηλαδή ελαφρά πιο κάτω από την ουδέτερη άποψη. Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009), ποσοστό 80% των ερωτηθέντων εξέφρασε την άποψη ότι οι εξελίξεις της οικονομίας το 2009 σε σχέση με το 2008 παρουσίασαν επιδείνωση (μικρή ή αισθητή). Ποσοστό 6% αντίθετα φαίνεται να είναι αισιόδοξο και το 12% της κοινής γνώμης υποστηρίζει ότι δεν υπήρξε καμιά ιδιαίτερη αλλαγή. Συνοπτικά, ο σταθμικός μέσος όρος φτάνει 1,7 από 2,5 που ήταν το 2008.

Το 2009 ποσοστό 51% των Κυπρίων δήλωσε ότι σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο η προσωπική οικονομική τους κατάσταση επιδεινώθηκε. Αυτό, αποτελεί το πιο ψηλό ποσοστό από το 1997 που υποβάλλεται αυτό το ερώτημα στο Κυπροβαρόμετρο. Η δεύτερη χρονιά, μετά το 2009, που οι Κύπριοι εμφανίστηκαν πιο απαισιόδοξοι ήταν το 2004 με το 48% των ερωτηθέντων να δηλώνουν μικρή έως αισθητή επιδείνωση στην προσωπική τους οικονομική κατάσταση. Τις δύο επόμενες χρονιές, 2005 και 2006, η εικόνα αυτή βελτιώθηκε αισθητά ενώ το 2006 μόνο 28% των ερωτηθέντων ανέφερε επιδείνωση στα οικονομικά του, ποσοστό το οποίο ωστόσο αυξήθηκε το 2007 και έφτασε στο 39% και παρέμεινε και στο Κυπροβαρόμετρο του 2008 (37%). Δύο στους πέντε ερωτηθέντες δήλωσαν φέτος ότι η προσωπική τους οικονομική κατάσταση δεν παρουσίασε καμία αλλαγή σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, ενώ το ποσοστό όσων θεωρούν ότι η οικονομική τους κατάσταση έχει παρουσιάσει μικρή έως αισθητή βελτίωση μόλις που αγγίζει το 8% και αποτελεί το πιο χαμηλό ποσοστό, από το 1997.

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να προβλέψουν την πορεία που θα ακολουθήσει η οικονομία κατά τη διάρκεια του 2010. Δύο στους τρεις ερωτηθέντες (67%) δηλώνουν ότι η οικονομία το 2010 θα είναι χειρότερη από ότι ήταν το 2009. Επίσης, το ποσοστό των ατόμων που πιστεύει ότι η οικονομία θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα με τον προηγούμενο χρόνο αυξάνεται από 16% το 2008 στο 21%, ενώ το ποσοστό των αισιόδοξων ανέρχεται μόλις στο 10%.

Παράλληλα με την μελλοντική οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να προβλέψουν και την πορεία της προσωπικής τους οικονομικής κατάστασης το 2010 σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο. Απαισιόδοξοι παρουσιάζονται για άλλη μια φορά οι Κύπριοι όσον αφορά την προσωπική τους οικονομική κατάσταση για τη χρονιά που διανύουμε, αφού 41% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι η προσωπική τους κατάσταση θα είναι ελαφριά ή αισθητά χειρότερη από τον προηγούμενο χρόνο. Παράλληλα δυο στους πέντε ερωτηθέντες (45%) προβλέπουν ότι θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα, ενώ το ποσοστό των ατόμων που προβλέπει ότι τα οικονομικά τους θα σημειώσουν βελτίωση ανέρχεται μόλις στο 11%.

Ο τουρισμός (29%) θεωρείται, στην αντίληψη των πολιτών, ο πρώτος συντελεστής που επηρεάζει αρνητικά την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, με τις ψηλές καταναλωτικές δαπάνες να ακολουθούν με ποσοστό 19%. Ένας στους έξι ερωτηθέντες (14%) θεωρεί ως την κύρια αιτία για την κρίση που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία τη λειτουργία του δημόσιου τομέα. Το ίδιο ποσοστό (14%) αναφέρει ως κύρια αιτία τις επιπτώσεις της οικονομίας στον τραπεζικό τομέα. Τέλος, με χαμηλότερα ποσοστά ακολουθούν η χαμηλή παραγωγικότητα και η πτώση των τιμών των χρηματιστηριακών αξιών (7% και 5% αντίστοιχα). Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με αυτά του περσινού Κυπροβαρόμετρου (2008) παρουσιάζεται μικρή αύξηση στο ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνει τις επιπτώσεις του τουρισμού ως αιτία του προβλήματος που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία σήμερα, ενώ υπάρχει μείωση του ποσοστού που αναφέρει τις ψηλές καταναλωτικές

δαπάνες (από 27% το 2008 στο 19% το 2009) ως αιτία του προβλήματος. Σημαντική μείωση παρουσιάζεται επίσης στη πτώση των τιμών των χρηματιστηριακών αξιών, από 13% το 2008 σε 5% το 2009. Αντίθετα η λειτουργία του δημόσιου τομέα παρουσιάζει σημαντική αύξηση, από 7% πέρσι σε 14% φέτος (2009).

Για πρώτη φορά στο φετινό Κυπροβαρόμετρο ζητήθηκε από τους Κύπριους να δηλώσουν τις κινήσεις που θα πρέπει να κάνει η κυπριακή Κυβέρνηση με στόχο τη μείωση του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού. Η μείωση των δαπανών (56%), οι ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών (18%) και η αύξηση των φόρων κατανάλωσης (11%) είναι οι τρεις πιο σημαντικές κινήσεις για την μείωση του ελλείμματος. Ακολουθούν η μείωση του κρατικού μισθολογίου, η αύξηση του φόρου εισοδήματος και η πάταξη της φοροδιαφυγής, με αντίστοιχα ποσοστά 7%, 6% και 6%.

Ένας στους δύο περίπου ερωτηθέντες (44%) δηλώνει το κρατικό μισθολόγιο ως τον σημαντικότερο τομέα στον οποίο θα πρέπει να δοθεί έμφαση, αν απαραίτητα θα έπρεπε να γίνουν περικοπές στις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού. Με πολύ χαμηλότερα ποσοστά διαδέχονται το κρατικό μισθολόγιο οι εξής τομείς:

- Αναπτυξιακά έργα (9%),
- Αμυντικές δαπάνες (8%),
- Επιχορηγήσεις ημικρατικών (7%),
- Κρατικές δαπάνες (6%) και
- Δημόσιος τομέας (5%)

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με την ιδιωτικοποίηση/μετοχοποίηση διάφορων κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών. Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) παρατηρείται αύξηση από τα προηγούμενα τρία χρόνια, στο ποσοστό των Κυπρίων που συμφωνούν με την προοπτική της ιδιωτικοποίησης κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών.

Συγκεκριμένα, τα ποσοστά συμφωνίας για ιδιωτικοποίηση όλων των οργανισμών που εξετάστηκαν, συγκρίνοντας τα με τα αντίστοιχα του 2006 και του 2007, αυξάνονται από οκτώ μέχρι δεκαπέντε ποσοστιαίες μονάδες. Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στο ποσοστό όσων συμφωνούν στην ιδιωτικοποίηση των ταχυδρομείων, από 31% και 25% το 2006 και 2007 σε 40% το 2008 και φέτος, στην ιδιωτικοποίηση των Κυπριακών Αερογραμμών, από 35% το 2006 και 28% το 2007 σε 44% το 2008 και στο 51% φέτος και τέλος, στη μετοχοποίηση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών από 30% το 2007 στο 41% πέρσι και στο 45% το 2009. Από την άλλη, τα ψηλότερα ποσοστά διαφωνίας για ιδιωτικοποίηση, συγκεντρώνουν η υδατοπρομήθεια (59%), η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (52%), τα λιμάνια/μαρίνες και τα ταχυδρομεία (48% η κάθε υπηρεσία). Τα ποσοστά διαφωνίας με την ιδιωτικοποίηση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και των Κυπριακών Αερογραμμών ακολουθούν με 48% και 40% αντίστοιχα.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να αναφέρουν τις επιδιώξεις τους, εάν είχαν στην διάθεσή τους ένα σημαντικό ποσό για επένδυση. Οι τέσσερις βασικές επιλογές της κοινής γνώμης για ενδεχόμενη επένδυση είναι οι εξής:

- Αγορά γης (41%)
- Αγορά σπιτιού ή διαμερίσματος (11%).
- Κατάθεση του ποσού στην τράπεζα (11%)
- Διάθεση του ποσού στα παιδιά τους (7%)

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με αυτά του περσινού Κυπροβαρόμετρου (2008) παρατηρείται αισθητή μείωση στο ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωσε ότι θα δώσει το ποσό στα παιδιά τους, από 20% στο 7% φέτος.

Ένας στους πέντε ερωτηθέντες (21%) σκοπεύει να αγοράσει ακίνητο εντός των επόμενων 1-2 χρόνων, ποσοστό που εμφανίζεται το ίδιο με εκείνο των προηγούμενων τριών ετών. Από την άλλη, τέσσερις στους πέντε (79%) ερωτηθέντες δεν έχουν πρόθεση να αγοράσουν ακίνητα τα επόμενα χρόνια, ποσοστό ελαφρά αυξημένο από τα τελευταία τρία χρόνια.

Αύξηση στο ποσοστό, όσον αφορά στην εκτίμηση των Κυπρίων ότι οι τιμές των ακινήτων θα παραμείνουν σταθερές, παρουσιάζει το φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009), από 26% το 2008 στο 37% φέτος. Η πρόβλεψη ότι οι τιμές των ακινήτων τα προσεχή 1-2 χρόνια θα αυξηθούν παραμένει στα ίδια χαμηλά με τα περσινά επίπεδα.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ - ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να δηλώσουν τα προβλήματα που θεωρούν ως τα σοβαρότερα που αντιμετωπίζει η Κύπρος μετά το εθνικό θέμα. Ένας στους δύο Κύπριους (48%) δηλώνει την οικονομία ως το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος. Ακολουθεί με χαμηλότερο ποσοστό το πρόβλημα της ανεργίας (15%) και με ακόμα χαμηλότερα ποσοστά τα θέματα των αλλοδαπών και της δημόσιας διοίκησης (με ποσοστό 4% το καθένα).

Οι Κύπριοι τάσσονται υπέρ της επαναποθέτησης φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους με ποσοστό 62%. Εναντίον του συγκεκριμένου μέτρου τάχθηκε το 32% των ερωτηθέντων, ενώ το ποσοστό των ατόμων που εμφανίζονται ουδέτερα σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα φτάνει το 4%. Ελαφριά μείωση παρατηρείται στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) όσον αφορά στο βαθμό συμφωνίας για επαναποθέτηση των αυτόματων φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους, από 69% πέρσι στο 62%.

Η πλειοψηφία των Κυπρίων (87%) πιστεύει ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει σήμερα κρίση θεσμών, ποσοστό που εμφανίζεται αυξημένο σε σύγκριση με το περσινό Κυπροβαρόμετρο (80%) και βρίσκεται στα ίδια επίπεδα με το 2000 (85%).

Αυξητική τάση παρατηρήθηκε κατά την περίοδο 2002-2006 στην αναφορά για την κρίση που περνά ο θεσμός της οικογένειας (από 18% σε 33%). Στο Κυπροβαρόμετρο (2007), η αναφορά στην οικογένεια μειώνεται στο 24%, για να αυξηθεί τον επόμενο χρόνο (2008) στο 31% και να σταθεροποιηθεί στο φετινό Κυπροβαρόμετρο στο 30%. Η κρίση αξιοπιστίας της πολιτικής ηγεσίας παρουσίαζε από το 2004 μέχρι το 2007 αυξητική τάση. Στο Κυπροβαρόμετρο 2008 έρχεται στην τέταρτη θέση ανάμεσα στους θεσμούς που αντιμετωπίζουν κρίση, αφού, ένας στους δέκα ερωτηθέντες (11%), δηλώνει την πολιτική ηγεσία ως θεσμό με κρίση. Φέτος (2009), κατατάσσεται στην δεύτερη θέση με ποσοστό 17%. Η κρατική μηχανή, το 2008 και το 2009, έρχεται τρίτη, ως ο θεσμός με τη μεγαλύτερη κρίση, καθώς αναφέρεται από το 13% του πληθυσμού. Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) ένας στους οκτώ ερωτηθέντες (12%) δηλώνει την Αστυνομία ως το θεσμό που διανύει τη μεγαλύτερη κρίση. Ενώ το 2000 σχεδόν επτά στους δέκα (66%) ερωτηθέντες πίστευαν ότι η Εκκλησία είναι ένας θεσμός που αντιμετωπίζει κρίση, η υποστήριξη της άποψης αυτής μειώνεται αισθητά το 2001 σε 48%. Το ποσοστό αυτό μειώνεται ακόμη περισσότερο το 2002 σε 38% και το 2003 σημειώνει μικρή άνοδο σε 42%. Τις επόμενες δύο χρονιές, 2004 και 2005, σταθεροποιείται περίπου στο 30%, ενώ συνεχίζει την καθοδική του πορεία το 2006 και το 2007 φτάνοντας στο 21% και στο 14% αντίστοιχα. Το 2008 το ποσοστό αναφοράς για την Εκκλησία μειώνεται περαιτέρω στο 8% για να καταλήξει φέτος στο 5%.

Σχετικά με το θέμα των θεσμών ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να εκφράσουν και το βαθμό εμπιστοσύνης που έχουν προς την Εκκλησία, την Κυπριακή Δημοκρατία, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Βουλή, τα κυπριακά κόμματα, τον κυπριακό στρατό και την Αστυνομία. Παρατηρώντας αναλυτικά το σταθμικό μέσο όρο, φαίνεται ότι μεγαλύτερο βαθμό εμπιστοσύνης συγκεντρώνουν οι θεσμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Εκκλησίας, του στρατού και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναλυτικότερα, ποσοστό 57% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι εμπιστεύεται, πολύ ή αρκετά την Κυπριακή Δημοκρατία, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την εκκλησία ανέρχεται στο 47%. Ένας στους δύο ερωτηθέντες εκφράζει εμπιστοσύνη στην στρατό και την Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσοστά 45% αντίστοιχα. Λιγότερη εμπιστοσύνη φαίνεται να έχουν οι Κύπριοι στο θεσμό της Αστυνομίας (38%) και της κυπριακής Βουλής (36%), ενώ η εμπιστοσύνη προς τα κόμματα περιορίζεται μόλις στο 12%.

Στη διάρκεια της περιόδου 1997-2004 παρατηρήθηκε μια σταθερή μείωση του βαθμού ικανοποίησης για το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή στην Κύπρο. Η μείωση αυτή ανατράπηκε το 2005, όταν από 19% που έφτασε το 2004 ανήλθε στο 32%. Το 2006 το επίπεδο ικανοποίησης του Κύπριου καταναλωτή εμφανίζεται ακόμη πιο ψηλό, φτάνοντας το 40%, ενώ περίπου στα ίδια επίπεδα κυμαίνεται και το 2007 (38%). Στο περσινό Κυπροβαρόμετρο (2008) το ποσοστό της ικανοποίησης των Κυπρίων από το επίπεδο της προστασίας του καταναλωτή, μειώνεται, κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες (28%) και φτάνει τα επίπεδο του 2000, για να μειωθεί ελαφριά και φέτος κατά 2 εκατοστιαίες μονάδες (26%). Παράλληλα, δύο στους πέντε ερωτηθέντες (40%) δηλώνουν δυσαρέσκεια από το επίπεδο προστασίας που παρέχεται στον καταναλωτή. Τέλος, ποσοστό της τάξης του 33% παραμένει ουδέτερο.

Το 1997 ποσοστό 68% δήλωνε ότι ήταν πολύ ή αρκετά ικανοποιημένο από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην Κύπρο, ενώ από το 1998 μέχρι το 2002 παρατηρείται μια σταδιακή πτώση του ποσοστού. Αντίθετα, το 2003 και το 2004 το ποσοστό ικανοποίησης για τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Κύπρο αυξάνεται κατά εννιά περίπου εκατοστιαίες μονάδες (66% και 64%, αντίστοιχα) σε σχέση με 57% τον προηγούμενο χρόνο, για να παραμείνει στα ίδια περίπου επίπεδα και το 2005 (65%). Το 2006 το ποσοστό αυτό υποχώρησε στο 60%, το 2007 υποχωρεί ακόμη περισσότερο στο 55%, για να αυξηθεί σε μικρό βαθμό, τον επόμενο χρόνο, στο 61%. Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) το ποσοστό των ερωτηθέντων που είναι

πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στη Κύπρο σήμερα ανέρχεται στο 43%. Από την άλλη, ποσοστό 56% των Κυπρίων δηλώνει δυσαρέσκεια στο τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας.

Διαχρονικά παρατηρείται μια σταθερότητα στην άποψη των Κυπρίων όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησής τους από την προσωπική τους ζωή. Όπως και όλα τα προηγούμενα χρόνια, έτσι και στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) η πλειονότητα των ερωτηθέντων (ποσοστό γύρω στο 85%) δηλώνει πολύ ή αρκετά ικανοποιημένος από τη ζωή του.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) ζητήθηκε η άποψη των Κυπρίων στο θέμα της μεταναστευτικής πολιτικής που ασκεί η Κυβέρνηση, αν δηλαδή είναι περισσότερο ή λιγότερο αυστηρή απ' όσο πρέπει. Τρεις στους τέσσερις σχεδόν Κύπριους (73%) πιστεύουν ότι η πολιτική που ασκεί η Κύπρος στο ζήτημα της μετανάστευσης είναι λιγότερο αυστηρή απ' όσο πρέπει. Από την άλλη μόλις 8% του πληθυσμού θεωρεί πιο αυστηρή απ' όσο πρέπει την μεταναστευτική πολιτική της Κύπρου ενώ ποσοστό 16% δηλώνει ότι η πολιτική που ασκείται όσο αφορά στο θέμα αυτό είναι όσο αυστηρή πρέπει.

ΦΥΓΟΣΤΡΑΤΙΑ

Στο Κυπροβαρόμετρο 2008 ασχοληθήκαμε το θέμα της μείωσης της στρατιωτικής θητείας. Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) ανοίξαμε το κεφάλαιο της φυγοστρατίας και προσπαθήσαμε να διερευνήσουμε:

- τους λόγους για τους οποίους οι νέοι αποφεύγουν να υπηρετήσουν,
- τις συνέπειες της φυγοστρατίας και
- τις λύσεις που θα πατάξουν το φαινόμενο αυτό

Οι ανύπαρκτες συνέπειες σε όσους αποφεύγουν την στρατιωτική τους θητεία αναφέρεται από το 38% των πολιτών, ως ο κυριότερος λόγος που προκαλεί τη φυγοστρατία. Ένας στους τρεις περίπου ερωτηθέντες (27%) θεωρεί υπεύθυνη την πολιτεία, αφού αντί να επιβάλλει εναλλακτική υπηρεσία σε συνδυασμό με άλλα μέτρα επιτρέπει τη φυγοστρατία και ένας στους πέντε (22%) δηλώνει την εξασθένηση του αισθήματος της ανάγκης για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά ως λόγο που προκαλεί τη φυγοστρατία. Η μεγάλη διάρκεια της θητείας και η υπερπροστασία των γονέων απέναντι στα παιδιά τους, αναφέρθηκαν από το 6% και το 5% του πληθυσμού αντίστοιχα.

Δύο στους πέντε ερωτηθέντες (39%) δήλωσαν το αίσθημα αδικίας από εκείνους που υπηρετούν ως την κυριότερη συνέπεια της φυγοστρατίας. Ακολουθεί η μείωση του κύρους της Εθνικής Φρουράς και η αποδυνάμωση του στρατεύματος (23% και 22% αντίστοιχα) ενώ οι αυξημένες δαπάνες για την αναπλήρωση του κενού που προκαλούν οι φυγόστρατοι θεωρείται ως συνέπεια από το 7% των Κυπρίων.

Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (55%) εκφράζει την άποψη ότι η λύση που θα βοηθήσει στη πάταξη του φαινομένου της φυγοστρατίας είναι η επιβολή αποτρεπτικών μέτρων σε όσους απαλλάσσονται. Τρεις στους δέκα ερωτηθέντες δήλωσαν ότι για να λυθεί το πρόβλημα θα πρέπει να επιβάλλεται εναλλακτική υπηρεσίας εντός στρατεύματος, χωρίς εξαιρέσεις και για το ίδιο χρονικό διάστημα ενώ ένας στους πέντε Κύπριους (21%) πιστεύει ότι θα πρέπει να καλλιεργηθεί η αντίληψη σε ότι αφορά στην ανάγκη της στρατιωτικής θητείας.

KAZINO

Διχασμένη παρουσιάζεται η κυπριακή κοινή γνώμη με τη δημιουργία ή όχι καζίνο στο Κύπρο, αφού 53% τάσσεται υπέρ και 47% εναντίον. Το 2008 ήταν η πρώτη φορά στο Κυπροβαρόμετρο, όπου το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωνε υπέρ της δημιουργίας καζίνο σχεδόν άγγιξε το 60%.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Τέσσερις στους πέντε ερωτηθέντες (84%) θεωρούν τη δημιουργία συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών άμεσο και επείγον μέτρο, φτάνει αυτό να είναι αξιόπιστο και αποτελεσματικό. Στον αντίποδα, ένα ποσοστό της τάξης του 15% δηλώνει ότι δημιουργία δημόσιων συγκοινωνιών δεν είναι και τόσο επείγον θέμα.

Αν και ένας στους οκτώ Κύπριους δηλώνει ότι η δημιουργία δημόσιων συγκοινωνιών δεν είναι και τόσο επείγον θέμα, στην ερώτηση κατά πόσο θα χρησιμοποιούσαν τις δημόσιες συγκοινωνίες, ποσοστό 88% των ερωτηθέντων απαντά θετικά. Μόνο 12% των ερωτηθέντων αναφέρει ότι σε περίπτωση που θα δημιουργείτο ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό σύστημα δημόσιων συγκοινωνιών, δεν θα το χρησιμοποιούσε.

A. ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ/ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

A1 Κατά πόσο η Κύπρος έχει ωφεληθεί από την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση

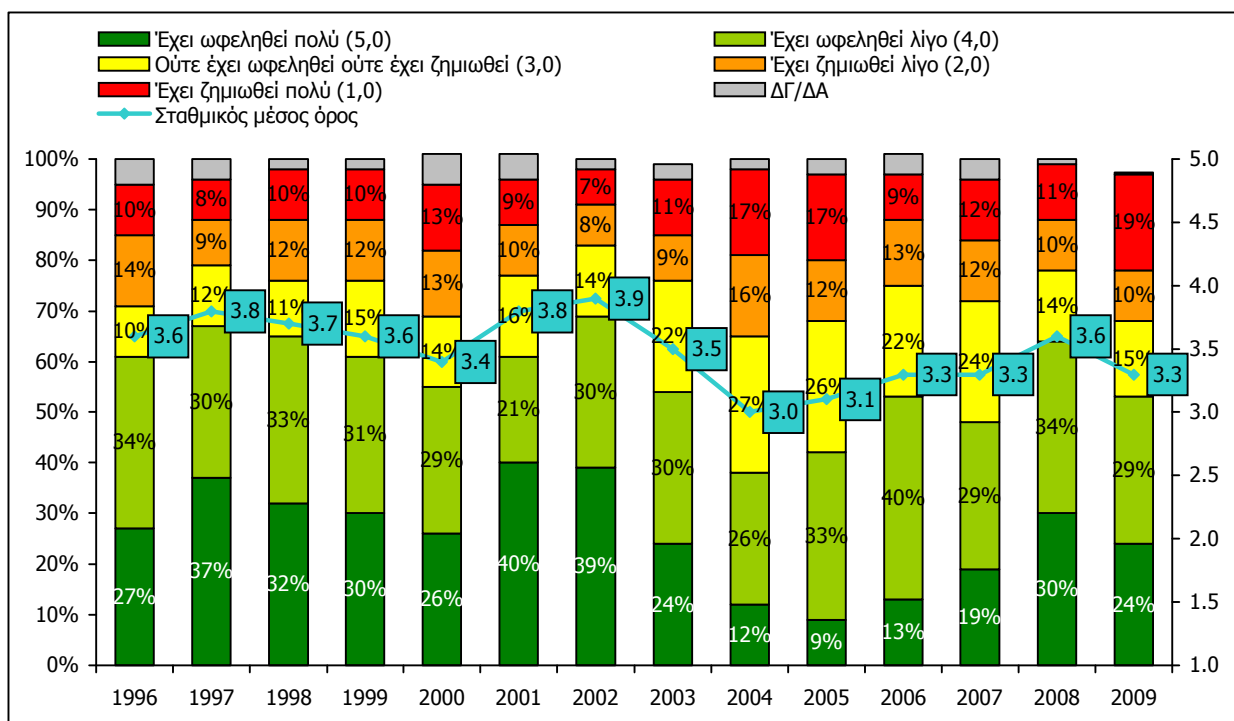
Η αισιοδοξία για το όφελος της Κύπρου από την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει φέτος μείωση σε σχέση με πέρσι, αφού το ποσοστό που δηλώνει ότι η Κύπρος έχει ωφεληθεί μειώνεται από 64% σε 53%, που είναι και το ποσοστό που δήλωνε όφελος από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το 2006. Ένας στους δύο ερωτηθέντες (53%) δηλώνει ότι η Κύπρος έχει ωφεληθεί λίγο ως πολύ από την ένταξη της στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Την άποψη αυτή υποστηρίζουν σε αρκετά μεγαλύτερο βαθμό οι ερωτηθέντες από την επαρχία Λευκωσίας με ποσοστό 62% καθώς και οι ερωτηθέντες από τις ψηλότερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις A-B και Γ1 με αντίστοιχα ποσοστά 64% και 68%.

Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση προκάλεσε αρνητικές συνέπειες στο νησί σύμφωνα με το 29% των ερωτηθέντων, ποσοστό το οποίο παρουσιάζεται στα ίδια επίπεδα με το 2005 (29%) αλλά πιο ψηλό σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά του 2007 και του 2008 που ήταν 24% και 21%. Την άποψη ότι η Κύπρος έχει ζημιώσει από την ένταξη συμμερίζονται περισσότερο οι κάτοικοι της επαρχίας Αμμοχώστου (51%) όπως και τα άτομα των χαμηλότερων κοινωνικών ομάδων.

Εξετάζοντας τα αποτελέσματα διαχρονικά βλέπουμε σημαντική μείωση στις προσδοκίες των Κυπρίων όσον αφορά τα οφέλη από την ένταξη στην ΕΕ. Σε σχέση με το 2002, όταν το ποσοστό των Κυπρίων που δήλωνε ότι η Κύπρος θα ωφεληθεί από την ένταξη της στην ΕΕ ανερχόταν στο 69%, το αντίστοιχο ποσοστό για το 2003 και 2004 υποχωρεί στο 54% και 38%. Μετά από μικρή άνοδο το 2005 στο 42%, το 2006 το ποσοστό που πιστεύει ότι η Κύπρος έχει ωφεληθεί από την ένταξη της στην ΕΕ ανεβαίνει αισθητά στο 53%, για να μειωθεί ξανά το 2007 στο 48%. Το 2008 ήταν η πρώτη χρονιά μετά την ένταξη του νησιού στην ευρωπαϊκή οικογένεια όπου οι Κύπριοι πίστευαν ότι η Κύπρος έχει ωφεληθεί από την ένταξη με δύο στους τρεις (64%) να συμφωνεί με αυτή την άποψη. Αντίθετα, φέτος (2009), η αισιοδοξία των ερωτηθέντων μειώνεται και πάλι στο 53%, ποσοστό που αγγίζει τα επίπεδα του 2005-2006.

Συνοπτικά, η μέση άποψη των Κυπρίων από το 1996 μέχρι και το 2009 κυμάνθηκε στα όρια του «ελαφρά αισιόδοξη». Σε μια κλίμακα από το 1-5, όπου το 1 σημαίνει έχει ζημιωθεί πολύ και το 5 έχει ωφεληθεί πολύ, ο μέσος όρος για το 2006 και 2007 φτάνει το 3,3 (μικρή άνοδος από το 2005 όταν ο μέσος όρος ήταν 3,1), το 2008 ο μέσος όρος ανεβαίνει στο 3,6 για να ξαναπέσει στο 3,3 φέτος (2009). Παρόλα αυτά, ο μέγιστος βαθμός από το 1996 μέχρι το 2009 παραμένει το έτος 2002 με μέσο βαθμό 3,9. Η θετική πεποίθηση σε σχέση με τα οφέλη από την ένταξη στην ευρωπαϊκή οικογένεια είναι αισθητή ανάμεσα στους ερωτηθέντες που ανήκουν στις ψηλές κοινωνικές ομάδες (AB και Γ1), ανάμεσα στα άτομα με ανώτερη μόρφωση και τους κατοίκους της επαρχίας Λευκωσίας.

Πίνακας A1- Πόσο έχει ωφεληθεί η Κύπρος από την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

A2a Ποια είναι τα οφέλη από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Ζητήθηκε στη συνέχεια από τους ερωτηθέντες να καθορίσουν τον τομέα στον οποίο η Κύπρος έχει αποκομίσει τα περισσότερα οφέλη από την ένταξη στην ΕΕ.

Οι σημαντικότεροι τομείς στους οποίους έχει ωφεληθεί η Κύπρος από την ένταξη στην ΕΕ, σύμφωνα με τις απαντήσεις στο Κυπροβαρόμετρο του 2009, είναι κατά σειρά η οικονομική ανάπτυξη (27%), το εθνικό πρόβλημα (21%), η γεωργία και η κτηνοτροφία (6%) και ο τομέας της ασφάλειας με ποσοστό 5%. Ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά ο πολιτιστικός τομέας, οι κοινωνικές παροχές και τα κονδύλια/επιχορηγήσεις που δίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

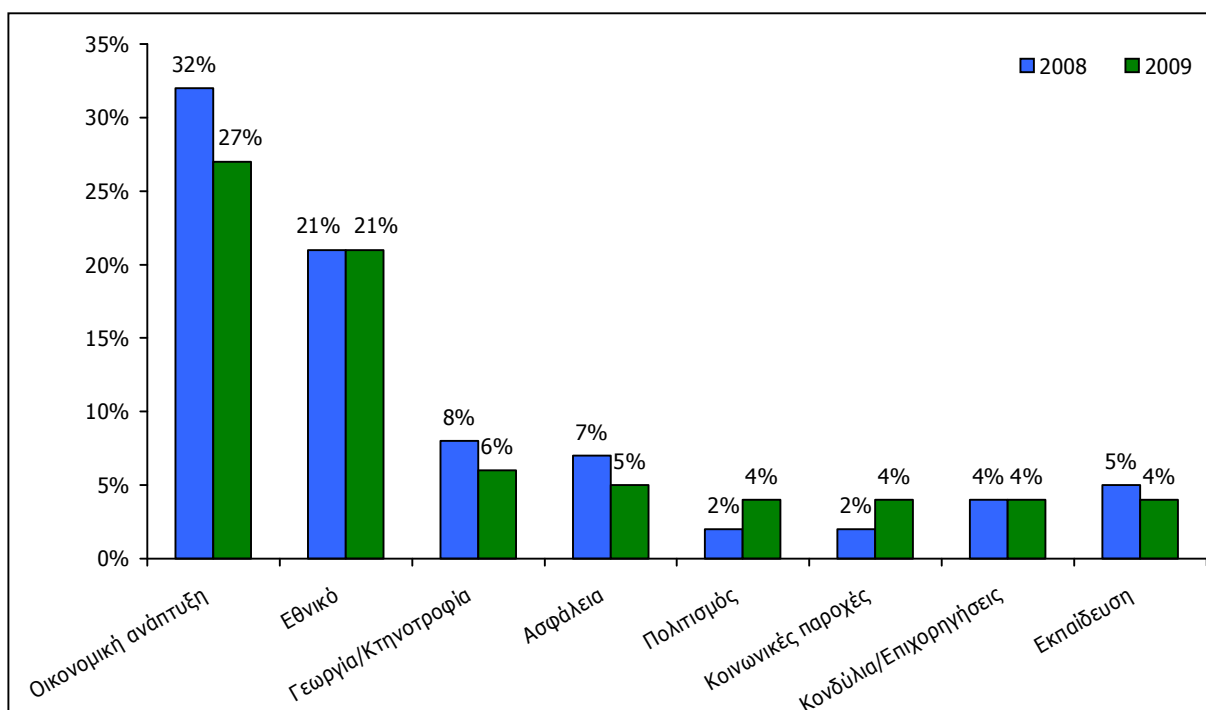
Εξετάζοντας τα αποτελέσματα με εκείνα του περσινού Κυπροβαρόμετρου (2008) παρατηρείται μικρή μείωση στον τομέα της οικονομικής ανάπτυξης, αφού πέρσι ένας στους τρεις (32%) θεωρούσε ότι η Κύπρος με την ένταξη της στην ΕΕ έχει κερδίσει σε αυτόν τον τομέα, αντίθετα με φέτος, όπου ένας στους τέσσερις (27%) δηλώνει όφελος στον τομέα της οικονομικής ανάπτυξης. Παράλληλα, φέτος (2009), παρατηρείται ελαφριά αύξηση στα ποσοστά των τομέων του πολιτισμού και των κοινωνικών παροχών, όπου από 2% πέρσι αυξάνεται σε 4% φέτος, αντίστοιχα.

Σημαντικές διαφορές παρατηρούνται αναλύοντας τα αποτελέσματα ανάμεσα στις διάφορες δημογραφικές ομάδες. Ποσοστό 36% των αντρών δηλώνει την οικονομική ανάπτυξη ως το σημαντικότερο όφελος της Κύπρου στην ΕΕ, αντίθετα με το 20% των ερωτηθεισών γυναικών που συμφωνεί με την άποψη αυτή. Την οικονομική ανάπτυξη ανέφεραν επίσης ως τομέα με το μεγαλύτερο όφελος της Κύπρου από την ένταξη οι ερωτηθέντες από τις επαρχίες Λευκωσίας, Λάρνακας και Πάφου (34%, 25% και 25% αντίστοιχα) και τα άτομα των κοινωνικοοικονομικών ομάδων Α-Β και Γ1 με αντίστοιχα ποσοστά 34% και 44%. Παράλληλα, οι ερωτηθέντες των ψηλών κοινωνικών ομάδων επισημαίνουν τον τομέα του πολιτισμού και τις κοινωνικές παροχές ως ωφέλεια της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από την άλλη, οι ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας άνω των 55 ετών και τα άτομα των χαμηλότερων κοινωνικοοικονομικών ομάδων δηλώνουν τον τομέα της γεωργοκτηνοτροφίας ως αυτόν που έχουν αποκομίσει τα περισσότερα από την ένταξη.

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι ένας στους τρεις (34%) και ένας στους πέντε (29%) διαμένοντες στις επαρχίες Αμμοχώστου και Πάφου και απάντησε ότι η Κύπρος δεν έχει αποκομίσει οφέλη από την ένταξη της, σε κανένα τομέα.

Πίνακας A2a - Τομείς στους οποίους η Κύπρος έχει αποκομίσει τα περισσότερα οφέλη από την ένταξη στην ΕΕ

A2β Σε ποιους τομείς έχει ζημιωθεί η Κύπρος από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Εκτός από τα οφέλη που έχει αποκομίσει η Κύπρος από την ένταξή της στην ΕΕ, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν και σε ποιους τομείς πιστεύουν ότι η Κύπρος έχει ζημιωθεί.

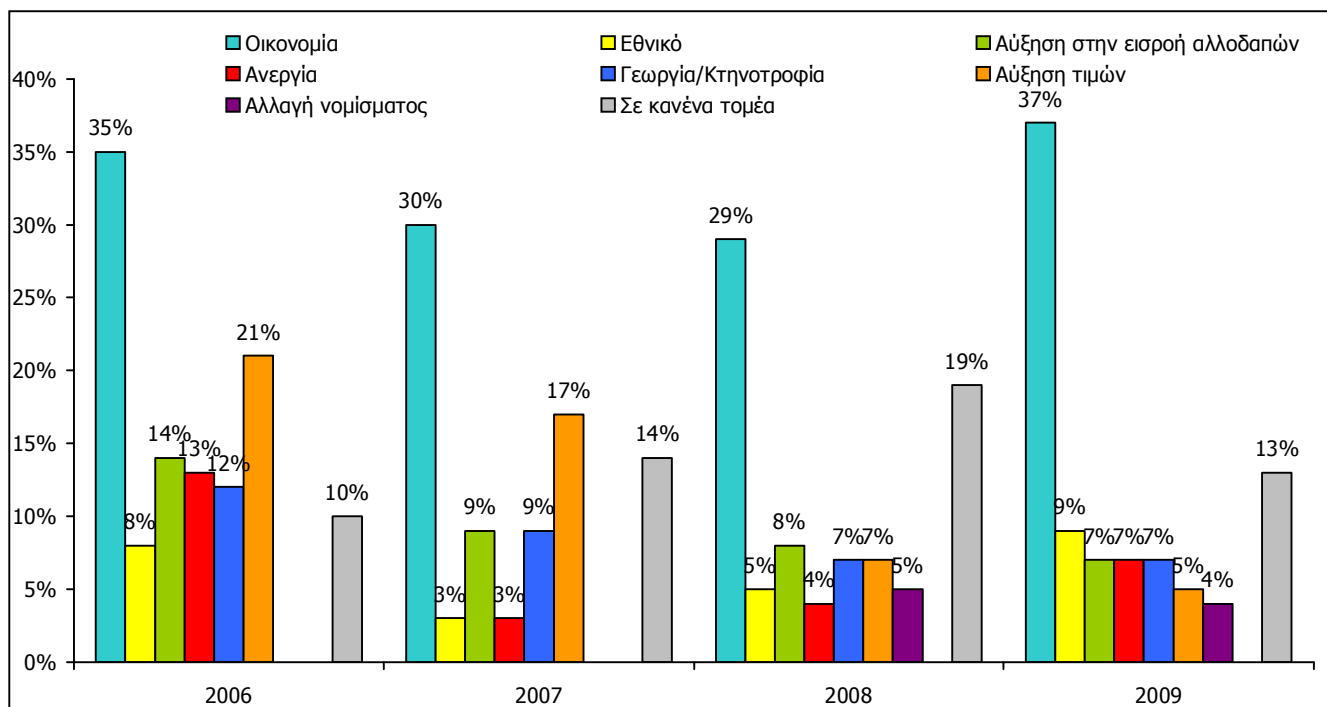
Με ποσοστό 37% οι ερωτηθέντες ανέφεραν ότι η Κύπρος έχει ζημιωθεί στον τομέα της οικονομίας, ενώ οι επόμενοι τομείς που αναφέρθηκαν με χαμηλότερα, από τον πρώτο ποσοστά, είναι το πολιτικό πρόβλημα (9%), η αύξηση στην εισροή αλλοδαπών (7%), η αύξηση της ανεργίας (7%) και ο τομέας της γεωργίας/κτηνοτροφίας (7%). Ποσοστό 5% και 4% των ερωτηθέντων δήλωσαν την αύξηση των τιμών και την αλλαγή της κυπριακής λίρας ως συνέπεια της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι μεγαλύτερες ανησυχίες όσον αφορά την οικονομία παρουσιάζονται από τις γυναίκες ερωτηθείσες, τα άτομα της μικρότερης ηλικιακής ομάδας 18-34 και των κατοίκων των επαρχιών Αμμοχώστου και Πάφου. Οι ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας 45-54 όπως και οι κάτοικοι της Αμμοχώστου ανησυχούν περισσότερο με την αύξηση στην εισροή των αλλοδαπών, ενώ τα άτομα της χαμηλότερης κοινωνικής ομάδας Δ-Ε και με κατώτερη μόρφωση δηλώνουν τον τομέα της γεωργοκτηνοτροφίας ως τον τομέα που έχει ζημιώσει με την ένταξη στην ΕΕ.

Ποσοστό 13% των Κυπρίων δήλωσε ότι κανένας τομέας δεν έχει ζημιώσει από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ποσοστό που μειώνεται σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό (19%) και φτάνει στο ίδιο επίπεδο του 2007 (14%).

Οι τομείς στους οποίους δήλωσαν οι Κύπριοι ότι έχει ζημιώσει η Κύπρος από την ένταξη στην ΕΕ παρουσιάζουν αυξομειώσεις των ποσοστών τους σε σύγκριση με το Κυπροβαρόμετρο των τριών προηγούμενων χρόνων. Ο τομέας της οικονομίας παρουσιάζει αισθητή αύξηση από το περσινό και προπέρσινο (29% και 30% αντίστοιχα) Κυπροβαρόμετρο και φτάνει το ποσοστό του 2006 (35%). Αντίθετα, μικρή μείωση παρατηρείται στην ανησυχία όσον αφορά στην εισροή αλλοδαπών, αύξηση της ανεργίας και στον τομέα της γεωργοκτηνοτροφίας που εμφανίζουν μείωση των ποσοστών τους σε σχέση με το Κυπροβαρόμετρο 2006. Τέλος, στα ίδια με τα περσινά επίπεδα παρουσιάζεται η ανησυχία για την αύξηση των τιμών και της αλλαγής της κυπριακής λίρας σε ευρώ.

Πίνακας A2β. - Τομείς στους οποίους η Κύπρος έχει ζημιώσει από την ένταξη στην ΕΕ

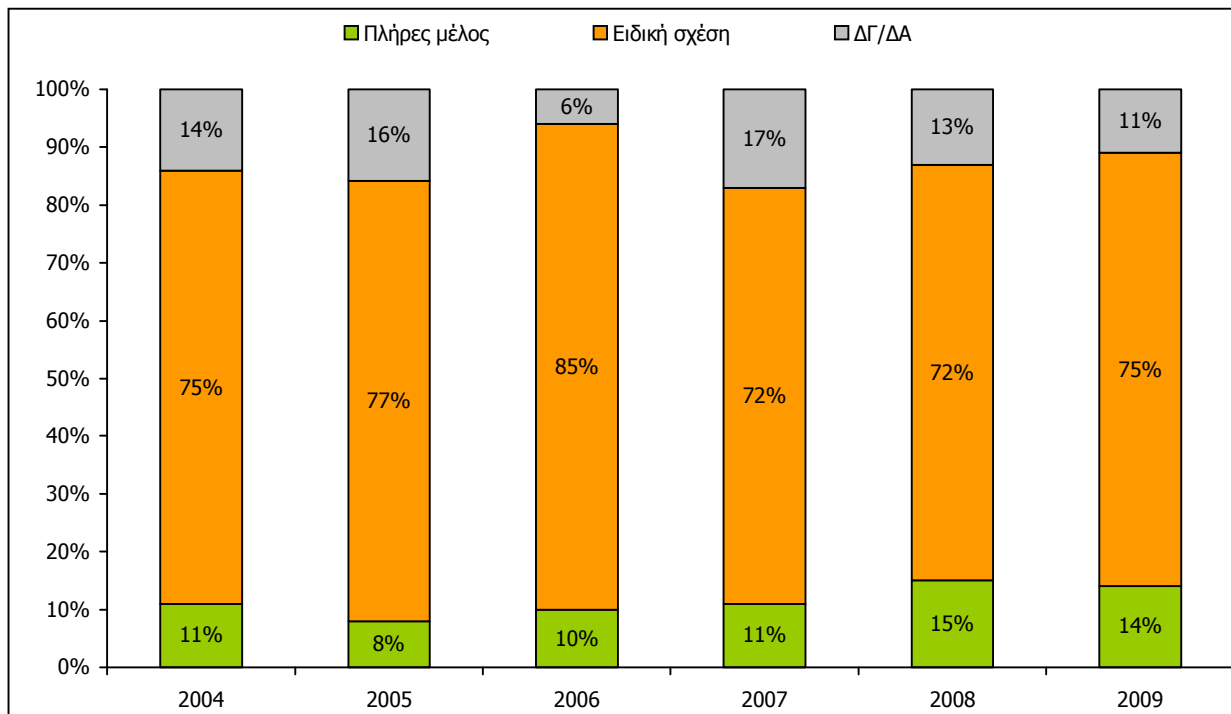
A3 Αν θα πρέπει η Τουρκία να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως πλήρες μέλος ή να υπάρχει ειδική σχέση

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (75%) δηλώνει πως η Τουρκία δεν θα πρέπει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως πλήρες μέλος, αλλά να αναβαθμιστεί σε μια χώρα με ειδική σχέση. Την άποψη αυτή υποστηρίζουν περισσότερο οι γυναίκες (81%), τα άτομα των ηλικιακών ομάδων 18-34 (77%) και 35-44 (80%) καθώς επίσης οι ερωτηθέντες ανώτερου και μέσου μορφωτικού επιπέδου (78% και 75% αντίστοιχα).

Την άποψη όπως η Τουρκία ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως πλήρες μέλος επικροτούν οι άντρες ερωτηθέντες (21%) και οι ερωτηθέντες άνω των 55 χρόνων με ποσοστό 19%.

Συγκρίνοντας τα προηγούμενα χρόνια δεν υπάρχουν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις με την άποψη πως η Τουρκία δεν θα πρέπει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά να αναβαθμιστεί σε μια χώρα με ειδική σχέση.

Πίνακας A3 - Αν θα πρέπει η Τουρκία να ενταχθεί ως πλήρες μέλος ή να υπάρχει ειδική σχέση

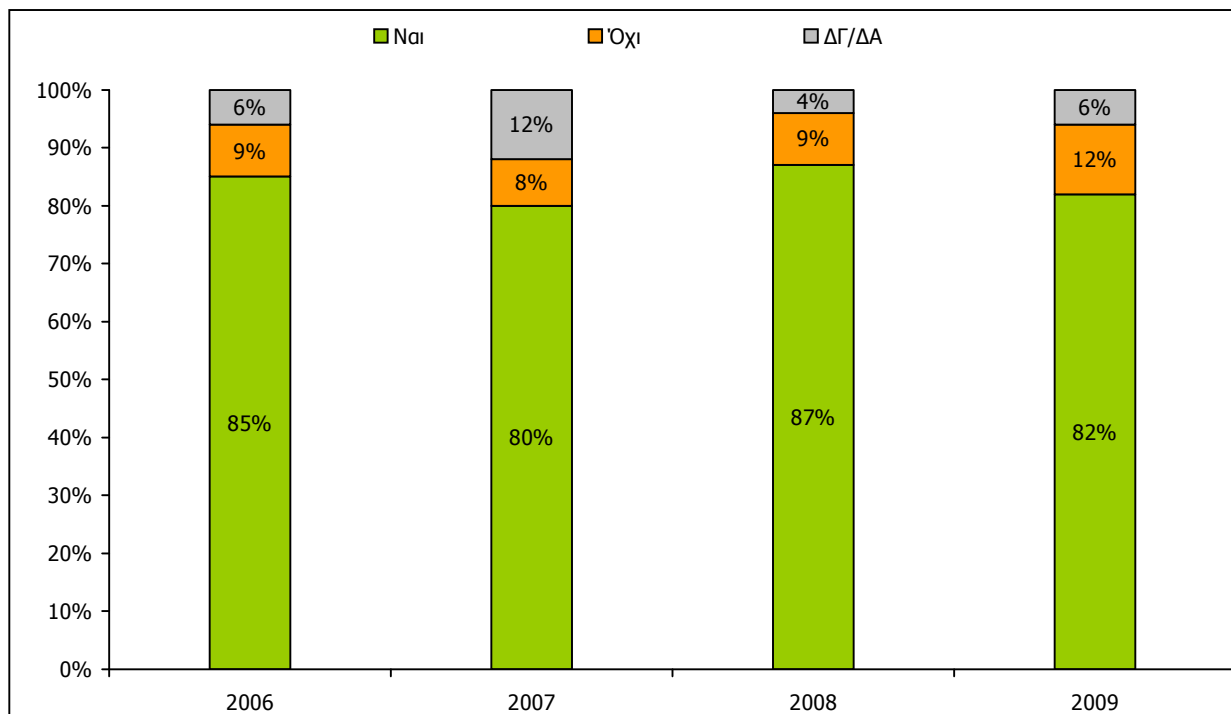
A4 Κατά πόσο η Κύπρος θα πρέπει να παγώσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Στη μεγάλη πλειοψηφία τους οι Κύπριοι (82%) υποστηρίζουν ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση θα πρέπει να παγώσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση μη επιτρέποντας άνοιγμα κεφαλαίων, σε περίπτωση που κάποιες από τις προϋποθέσεις που θα θέσει δεν ικανοποιηθούν. Με την άποψη αυτή αντιτίθεται ένας στους δέκα ερωτηθέντες (12%), ενώ ποσοστό 6% δεν εξέφρασε άποψη.

Την άποψη για πάγωμα διαπραγματεύσεων με την ΕΕ στηρίζουν περισσότερο οι ερωτηθέντες των ηλικιακών ομάδων 35-44 και πάνω των 55 με αντίστοιχο ποσοστό 85% και 84%, αντίθετα με το 15% των ατόμων ηλικίας 18-34 και ανώτερου μορφωτικού επιπέδου που δηλώνουν συνέχεια των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παραθέτοντας τα φετινά αποτελέσματα με αυτά του Κυπροβαρόμετρου 2008, παρατηρείται ελαφριά μείωση εκείνων που υποστηρίζουν το πάγωμα των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και ελαφριά αύξηση από τα αποτελέσματα του Κυπροβαρόμετρου 2007.

Πίνακας A4 - Κατά πόσο η Κύπρος θα πρέπει να παγώσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν δεν ικανοποιηθούν κάποιες προϋποθέσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης

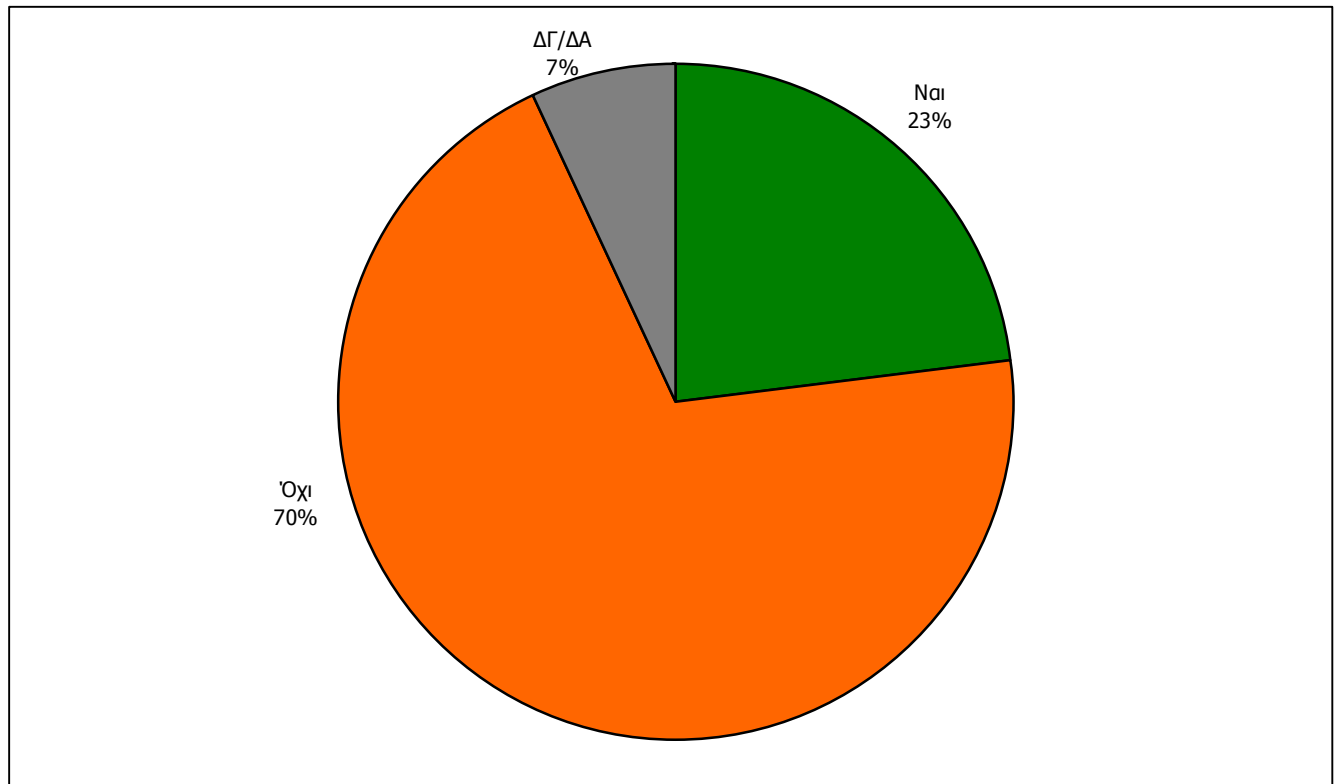

A5 Κατά πόσο η παρούσα διαδικασία των συνομιλιών θα αποδώσει

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) ρωτήθηκαν οι Κύπριοι κατά πόσο πιστεύουν ότι η διαδικασία των συνομιλιών που γίνεται ανάμεσα στην ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή πλευρά θα οδηγηθεί σε κάποιο αποτέλεσμα. Απαισιόδοξοι παρουσιάζονται οι ερωτηθέντες αφού ποσοστό 70% δηλώνει ότι η διαδικασία των συνομιλιών δεν θα οδηγήσει πουθενά. Αντίθετα ένας στους τέσσερις Κύπριους (23%) δηλώνει αισιόδοξα για την έκβαση των συνομιλιών ενώ ποσοστό 7% δεν εκφράζει άποψη.

Πιο αισιόδοξοι για την απόδοση των συνομιλιών φαίνεται να είναι άντρες ερωτηθέντες με ποσοστό 26% καθώς και οι κάτοικοι των επαρχιών Πάφου και Λεμεσού, με αντίστοιχο ποσοστό 27% και 26%.

Πίνακας A5 - Κατά πόσο η παρούσα διαδικασία των συνομιλιών θα αποδώσει

A6 Πόσο εύκολη είναι η ειρηνική συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους;

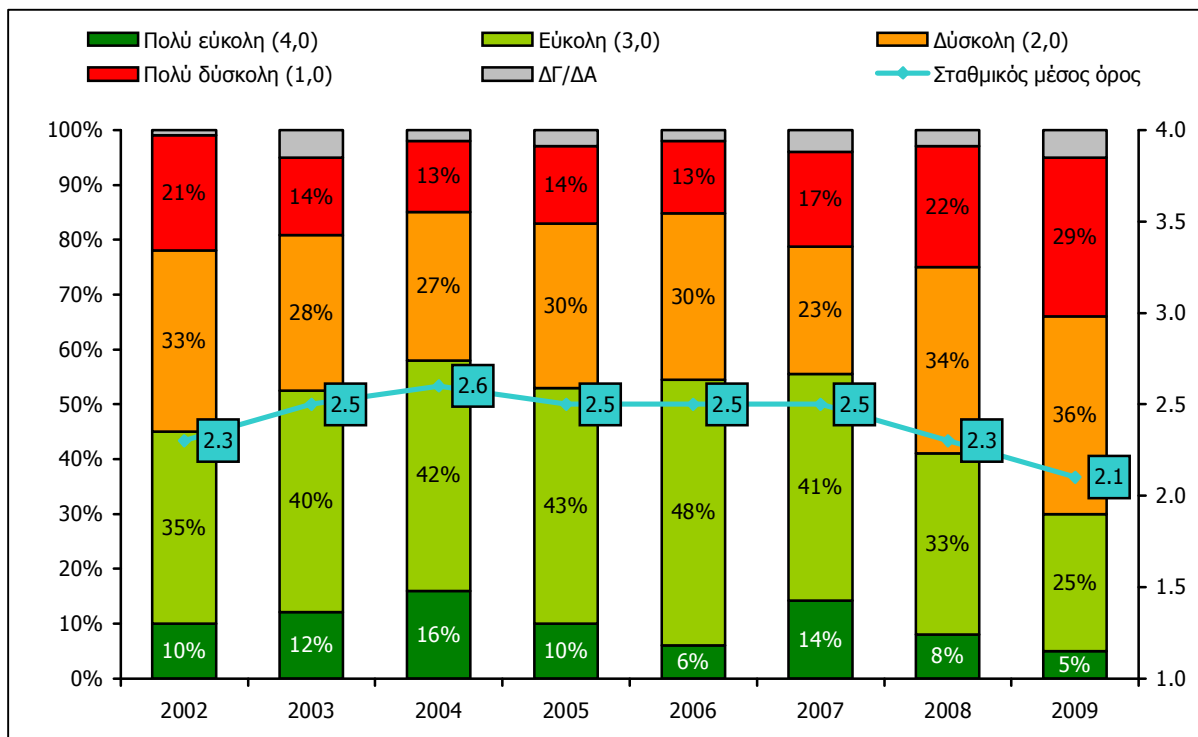
Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να εκφράσουν την άποψή τους κατά πόσο θεωρούν εύκολη ή δύσκολη τη συμβίωση μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού.

Την μεγαλύτερη μείωση σημειώνει στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι η συμβίωση θα είναι εύκολη, αφού μόλις ένας στους τρεις ερωτηθέντες (30%) συμμερίζονται την άποψη αυτή, αντίθετα με το 41% πέρσι και το 55% το 2007. Το ποσοστό των ατόμων, που πιστεύουν ότι η συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους θα είναι δύσκολη, φτάνει το 65% ποσοστό που εμφανίζεται για πρώτη φορά στο Κυπροβαρόμετρο από το 2002, που ήταν η χρονιά που άρχισε να υποβάλλεται αυτή η ερώτηση.

Τη μεγαλύτερη ευκολία για να ζήσουν στο μέλλον ειρηνικά με τους Τουρκοκυπρίους παρουσιάζουν τα άτομα των ηλικιακών ομάδων 45-54 και άνω των 55 χρόνων (33% και 44% αντίστοιχα) και οι ερωτηθέντες της χαμηλότερης κοινωνικοοικονομικής ομάδας Δ-Ε, με μέσο όρο 2,3 στα 4,0 και ποσοστό 44%.

Αντιθέτως, τα άτομα που ανήκουν στις μικρότερες ηλικιακές ομάδες, 18-34 και 35-44 (80% και 73% αντίστοιχα) όπως επίσης και τα άτομα των μεσαίων κοινωνικών ομάδων Γ1 και Γ2, με αντίστοιχα ποσοστά 72% και 68%, πιστεύουν ότι η συμβίωση των δύο κοινοτήτων θα είναι πιο δύσκολη.

Πίνακας A6 - Πόσο εύκολη είναι η ειρηνική συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους;

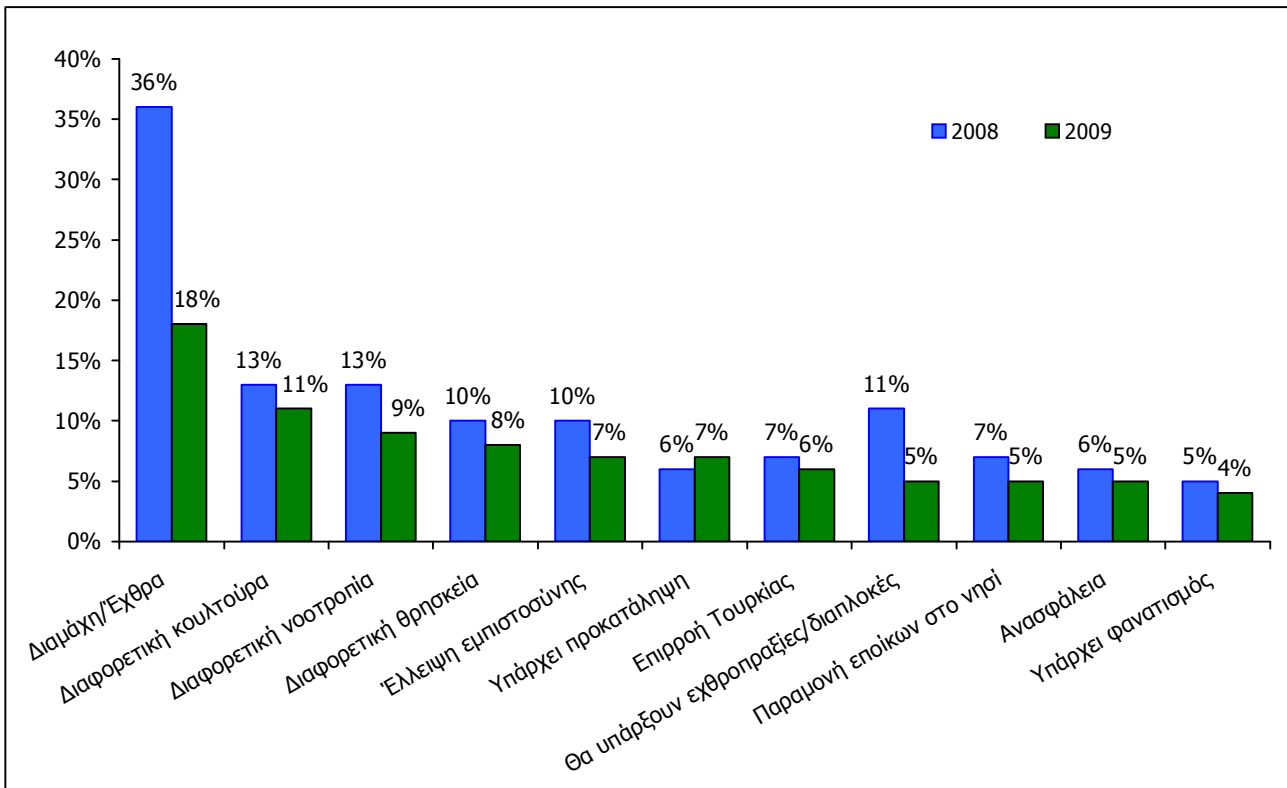

Α7 Φόβοι αναφορικά με ένα μη ειρηνικό μέλλον με τους Τουρκοκύπριους

Κυρίαρχος φόβος αναφορικά με ένα μη ειρηνικό μέλλον με τους Τουρκοκύπριους εμφανίζεται η διαμάχη του παρελθόντος, με ποσοστό 18%, σημαντικά πιο χαμηλά από το περσινό Κυπροβαρόμετρο (2008). Ακολουθούν η διαφορετικότητα στην κουλτούρα, στην νοοτροπία και στη θρησκεία των δύο κοινοτήτων, με ποσοστό 11%, 9% και 8% αντίστοιχα, η έλλειψη εμπιστοσύνης και η προκατάληψη (7% αντίστοιχα) καθώς επίσης και ο φόβος για επιρροή της Τουρκίας (6%).

Οι ερωτηθέντες της μικρότερης ηλικιακής ομάδας 18-34 σημειώνουν τη διαφορετικότητα κουλτούρας, νοοτροπίας και θρησκείας, αντίθετα με αυτούς της μεγαλύτερης ηλικιακής ομάδας (55+) που αναφέρουν φόβους για την επιρροή της Τουρκίας στο νησί. Την ίδια ανησυχία όσον αφορά τους φόβους την επιρροή της Τουρκίας στην Κύπρο, δηλώνουν και οι ερωτηθέντες ανώτερης μόρφωσης με ποσοστό 7%. Οι κάτοικοι της επαρχίας Αμμοχώστου ανησυχούν για τις εχθροπραξίες και διαμάχες που πιθανόν να υπάρξουν (27%), ενώ ποσοστό 12% των ερωτηθέντων της χαμηλότερης κοινωνικής ομάδας (Δ-Ε) αναφέρει την έλλειψη εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο κοινότητες.

Πίνακας Α7 - Φόβοι αναφορικά με ένα μη ειρηνικό μέλλον με τους Τουρκοκύπριους

BA ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

BA1 Σύγκριση των οικονομικών εξελίξεων

Τη χειρότερη εικόνα έχει η κοινή γνώμη για τις οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο, αφού ο δείκτης από 2,5 μειώνεται αισθητά στο 1,7 και φτάνει το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαεσσάρων χρόνων.

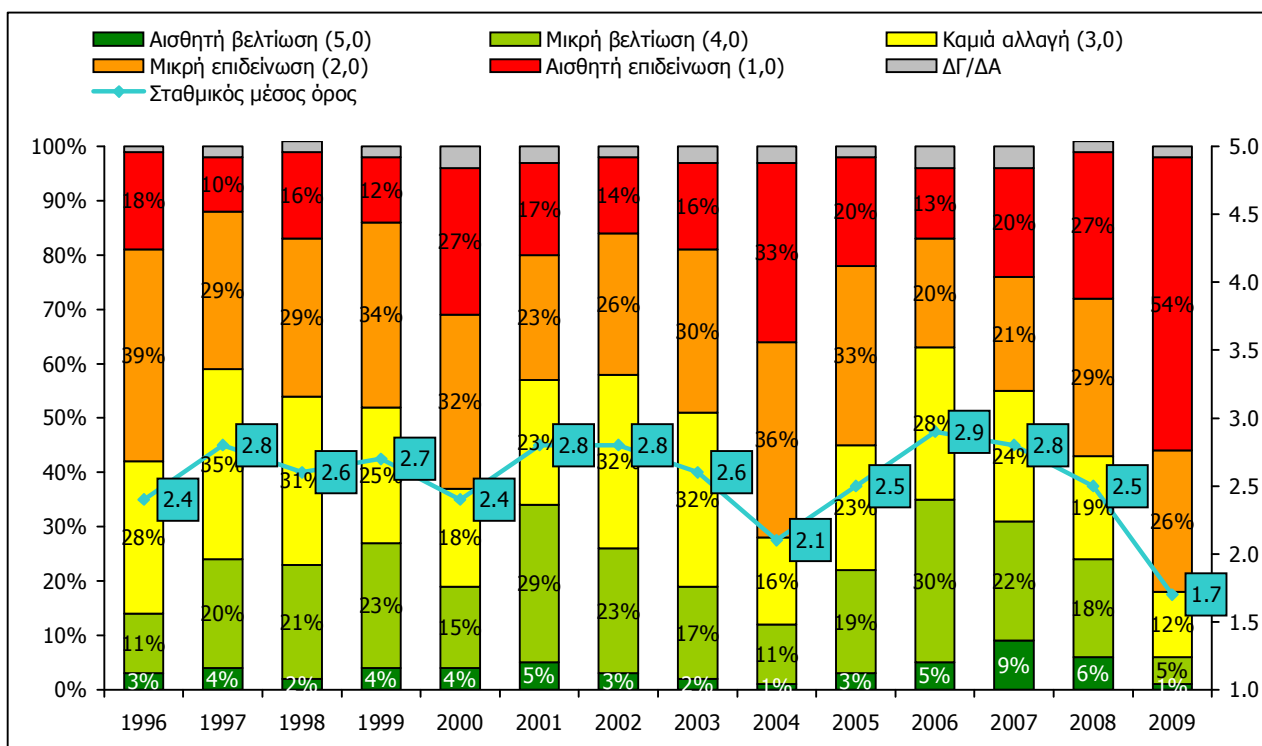
Η αντίληψη που έχει ο Κύριος όσον αφορά τις εξελίξεις της κυπριακής οικονομίας κατά την περίοδο 1996-2009 παρουσιάζει διακύμανση ενώ η μέση άποψη είναι ελαφρά απαισιόδοξη, δηλαδή ελαφρά πιο κάτω από την ουδέτερη άποψη.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009), ποσοστό 80% των ερωτηθέντων εξέφρασε την άποψη ότι οι εξελίξεις της οικονομίας το 2009 σε σχέση με το 2008 παρουσίασαν επιδείνωση (μικρή ή αισθητή). Αντίθετα, ποσοστό 6% φαίνεται να είναι αισιόδοξο και το 12% της κοινής γνώμης υποστηρίζει ότι δεν υπήρξε καμιά ιδιαίτερη αλλαγή. Συνοπτικά, ο σταθμικός μέσος όρος φτάνει 1,7 από 2,5 που ήταν το 2008.

Τα άτομα που υποστηρίζουν ότι η κατάσταση της οικονομίας το 2009 παρουσίασε αισθητή ή μικρή βελτίωση σε σχέση με το 2008 προέρχονται κυρίως από την επαρχία Λευκωσίας (7%) και ανήκουν στη χαμηλότερη κοινωνικοοικονομική τάξη Δ-Ε (6%).

Μικρή έως αισθητή επιδείνωση διαπιστώνουν σε πολύ μεγάλο βαθμό οι κάτοικοι των επαρχιών Αμμοχώστου και Πάφου με ποσοστά 81% και 90% αντίστοιχα. Επιδείνωση στην κατάσταση της οικονομίας διαβλέπουν, επίσης, τα άτομα της ηλικιακής ομάδας 35-44 (87%) και της ψηλής κοινωνικής τάξης Α-Β, με ποσοστό 88% που φαίνεται να ανησυχούν πολύ περισσότερο από τους υπόλοιπους για το θέμα της οικονομίας.

Πίνακας BA1 - Εκτίμηση για την πορεία της κυπριακής οικονομίας

BA2 Διαμόρφωση της προσωπικής οικονομικής κατάστασης το 2009 σε σχέση με το 2008

Το 2009 ποσοστό 51% των Κυπρίων δήλωσε ότι σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο η προσωπική οικονομική τους κατάσταση επιδεινώθηκε. Αυτό, αποτελεί το πιο ψηλό ποσοστό από το 1997 που υποβάλλεται αυτό το ερώτημα στο Κυπροβαρόμετρο.

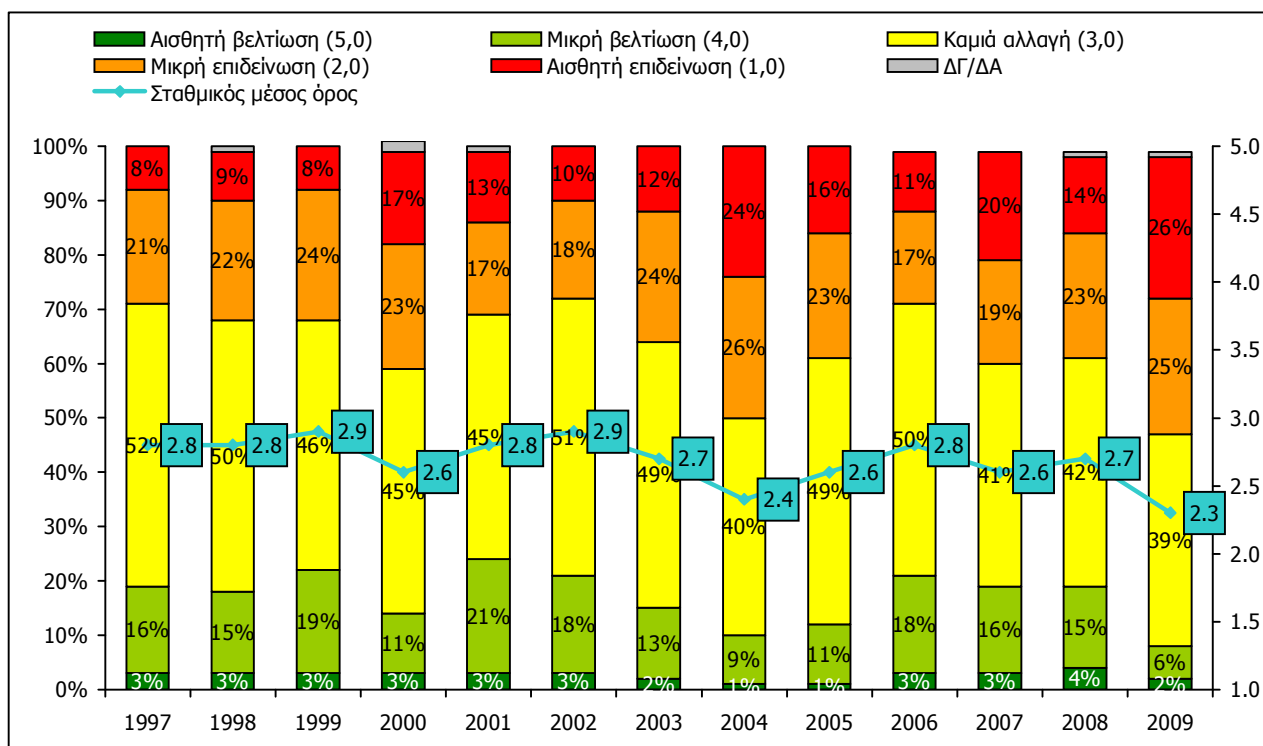
Η προηγούμενη φορά που οι Κύπριοι εμφανίστηκαν πιο απαισιόδοξοι ήταν το 2004 με το 48% των ερωτηθέντων να δηλώνουν μικρή έως αισθητή επιδείνωση στην προσωπική τους οικονομική κατάσταση. Τις χρονιές 2005 και 2006, η εικόνα αυτή βελτιώθηκε αισθητά. Όμως το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωναν επιδείνωση στην προσωπική τους κατάσταση άρχισε να αυξάνεται και πάλι από το 2007.

Δύο στους πέντε ερωτηθέντες δήλωσαν φέτος ότι η προσωπική τους οικονομική κατάσταση δεν παρουσίασε καμία αλλαγή σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, ενώ το ποσοστό όσων θεωρούν ότι η οικονομική τους κατάσταση έχει παρουσιάσει μικρή έως αισθητή βελτίωση μόλις που αγγίζει το 8% και αποτελεί το πιο χαμηλό ποσοστό, από το 1997.

Βελτίωση στην προσωπική τους οικονομική κατάσταση το 2009 σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο δηλώνουν οι ερωτηθέντες της μικρότερης ηλικιακής ομάδας (18-34) με ποσοστό 12% και τα άτομα που ανήκουν στις ψηλότερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις Α-Β και Γ1 (17% και 8% αντίστοιχα).

Αισθητή επιδείνωση στα οικονομικά τους δηλώνουν οι κάτοικοι της επαρχίας Πάφου (76%) και Αμμοχώστου (65%), οι ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας 45-54 χρόνων (57%), καθώς και τα άτομα που ανήκουν στις χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις Γ2 και Δ-Ε, με αντίστοιχα ποσοστά 59% και 53%.

Πίνακας BA2 - Διαμόρφωση της προσωπικής οικονομικής κατάστασης

ΒΑ3 Εκτιμήσεις για τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις

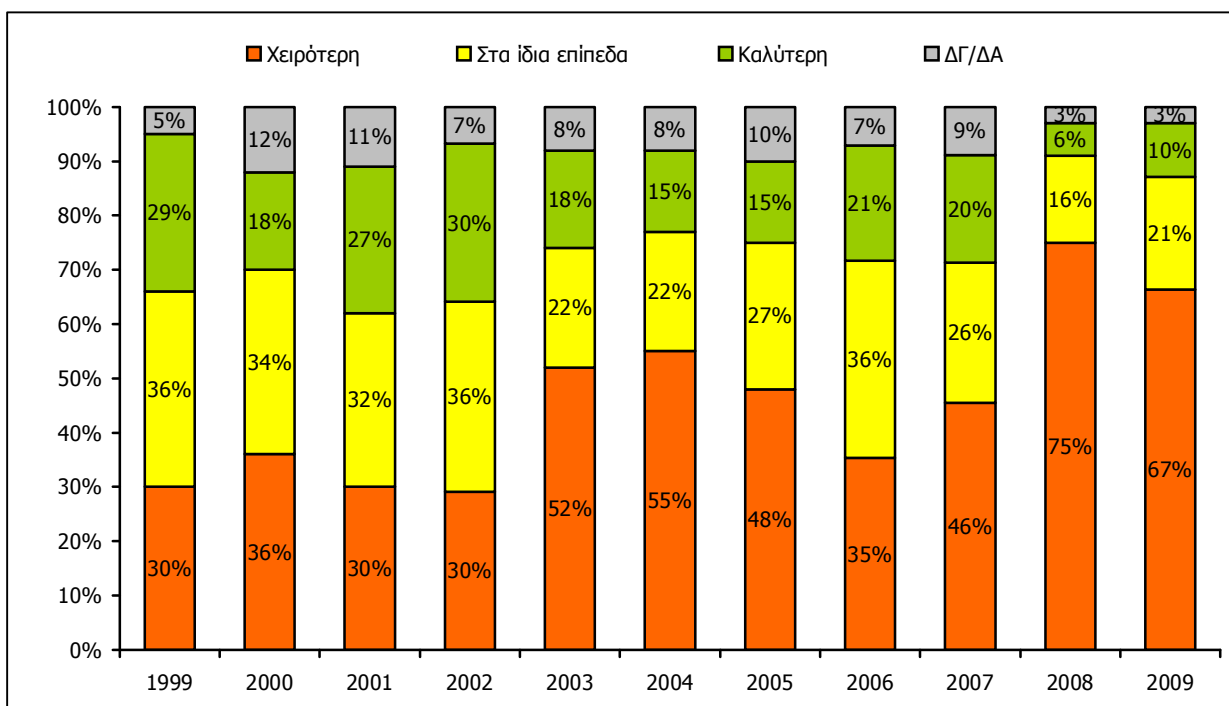
ΒΑ3α Πρόβλεψη της εξέλιξης της κυπριακής οικονομίας το 2010 σε σχέση με το 2009

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να προβλέψουν την πορεία που θα ακολουθήσει η οικονομία κατά τη διάρκεια του 2010.

Δύο στους τρεις ερωτηθέντες (67%) δηλώνουν ότι η οικονομία το 2010 θα είναι χειρότερη από ότι ήταν το 2009. Επίσης, το ποσοστό των ατόμων που πιστεύει ότι η οικονομία θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα με τον προηγούμενο χρόνο αυξάνεται από 16% το 2008 στο 21%, ενώ το ποσοστό των αισιόδοξων ανέρχεται μόλις στο 10%.

Σύμφωνα με την δημογραφική ανάλυση σκέψεις για ανοδική πορεία της οικονομίας για το 2010 εκφράζουν τα άτομα της ηλικιακής ομάδας 18-34 (12%) καθώς και οι ερωτηθέντες που προέρχονται από αστικές περιοχές και τη ψηλότερη κοινωνικοοικονομική ομάδα (Α-Β) με αντίστοιχα ποσοστά 11% και 9%. Πιο απαισιόδοξοι εμφανίζονται οι Κύπριοι κατώτερου μορφωτικού επιπέδου με ποσοστό 69% και οι διανεμότες στην επαρχία Αμμοχώστου ποσοστό 76%.

Πίνακας ΒΑ3α - Πρόβλεψη της κατάστασης της κυπριακής οικονομίας για τον τρέχοντα χρόνο

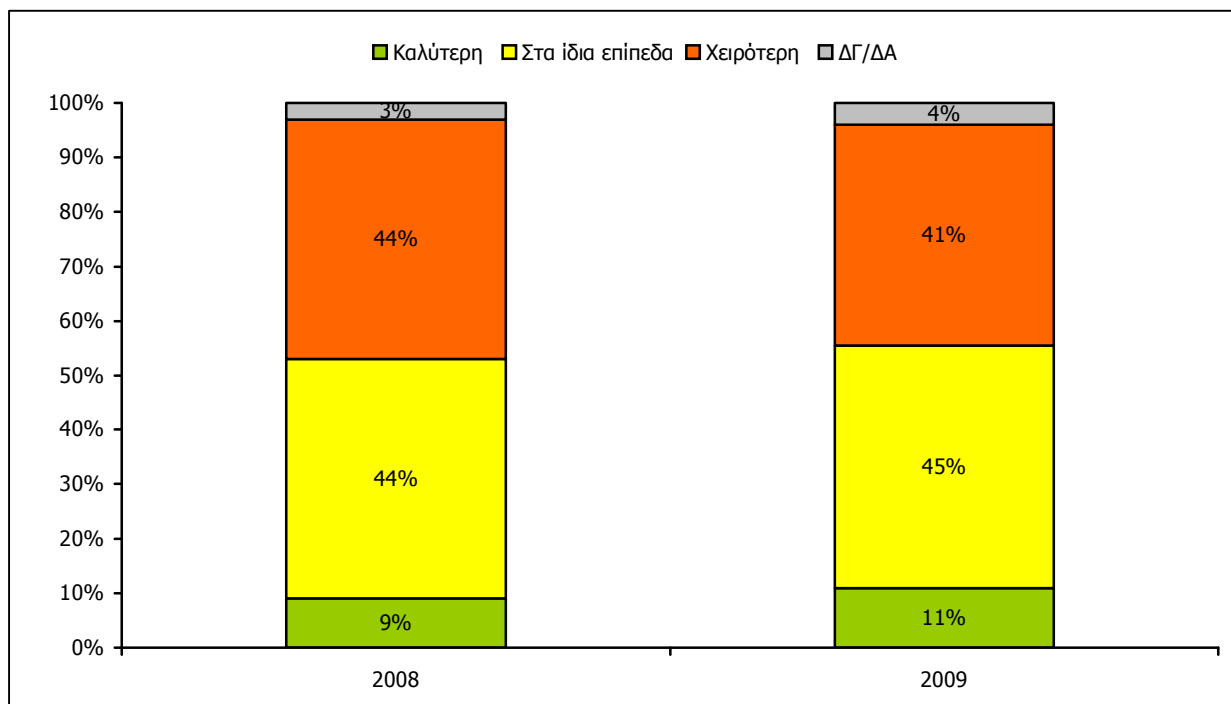
BA3β Πρόβλεψη της εξέλιξης της προσωπικής οικονομικής κατάστασης το 2010 σε σχέση με το 2009

Παράλληλα με την μελλοντική οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να προβλέψουν και την πορεία της προσωπικής τους οικονομικής κατάστασης το 2010 σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

Απαισιόδοξοι παρουσιάζονται για άλλη μια φορά οι Κύπριοι όσον αφορά την προσωπική τους οικονομική κατάσταση για τη χρονιά που διανύουμε, αφού 41% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι η προσωπική τους κατάσταση θα είναι ελαφριά ή αισθητά χειρότερη από τον προηγούμενο χρόνο. Παράλληλα δυο στους πέντε ερωτηθέντες (45%) προβλέπουν ότι θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα, ενώ το ποσοστό των ατόμων που προβλέπει ότι τα οικονομικά τους θα σημειώσουν βελτίωση ανέρχεται μόλις στο 11%.

Περισσότερο αισιόδοξα φαίνεται να είναι τα άτομα της μικρότερης ηλικιακής ομάδας 18-34 καθώς ένας στους πέντε, περίπου, ερωτηθέντες (22%), θεωρεί ότι η προσωπική του οικονομική κατάσταση θα σημειώσει αισθητή ή μικρή βελτίωση. Αντίθετα, τα άτομα των ηλικιακών ομάδων 45-54 και άνω των 55 χρονών παρουσιάζονται να είναι οι περισσότερο απαισιόδοξοι για την πορεία των οικονομικών τους αφού ποσοστό 43% και 45% αντιστοίχως, εκτιμούν ότι η προσωπική τους οικονομική κατάσταση θα επιδεινωθεί..

Πίνακας BA3β - Πρόβλεψη της κατάστασης της προσωπικής οικονομικής κατάστασης για τον τρέχοντα χρόνο

BA4 Τα αίτια του προβλήματος που αντιμετωπίζει η οικονομία στην Κύπρο σήμερα

Οι επιπτώσεις στον τουριστικό τομέα είναι η κυριότερη αιτία, κατά τους Κύπριους, για το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία σήμερα. Ακολουθούν με χαμηλότερα ποσοστά τα αίτια:

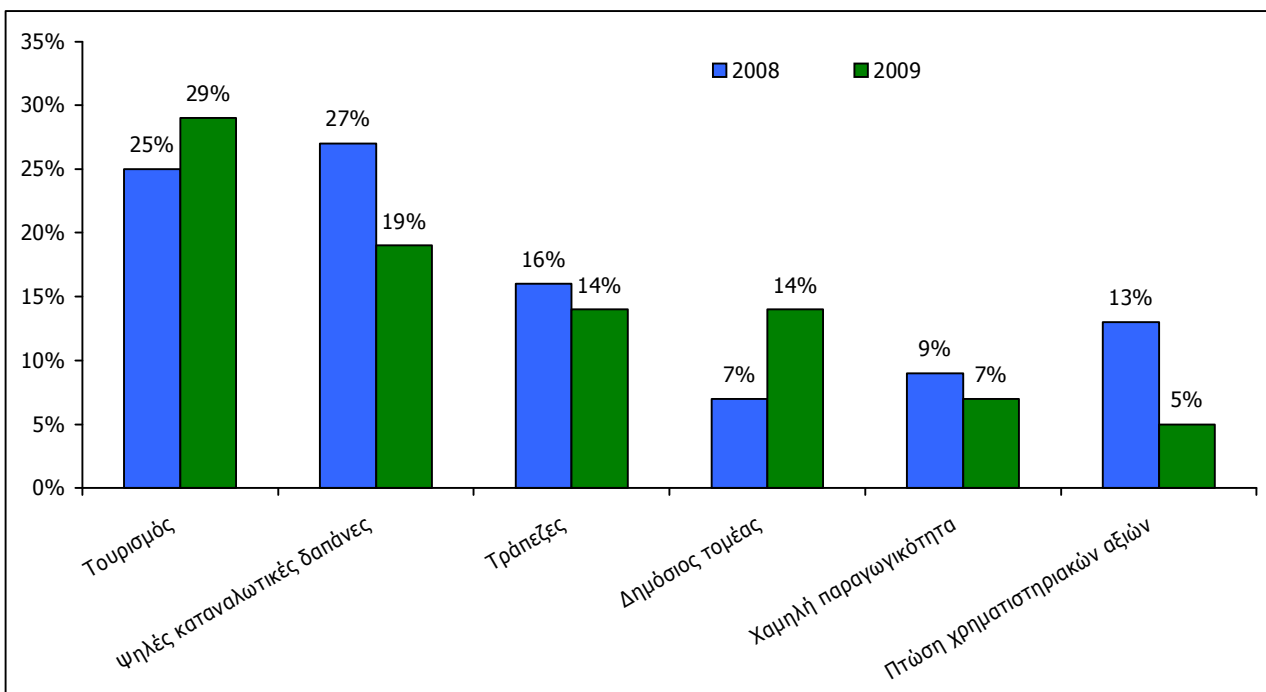
- Ψηλές καταναλωτικές δαπάνες (19%)
- Λειτουργία δημόσιου τομέα (14%)
- Επιπτώσεις στον τραπεζικό τομέα (14%)
- Χαμηλή παραγωγικότητα (7%) και
- Πτώση των τιμών των χρηματιστηριακών αξιών (5%)

Ο τουρισμός (29%) θεωρείται, στην αντίληψη των πολιτών, ο πρώτος συντελεστής που επηρεάζει αρνητικά την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, με τις ψηλές καταναλωτικές δαπάνες να ακολουθούν με ποσοστό 19%. Ένας στους έξι ερωτηθέντες (14%) θεωρεί ως την κύρια αιτία για την κρίση που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία τη λειτουργία του δημόσιου τομέα. Το ίδιο ποσοστό (14%) αναφέρει ως κύρια αιτία τις επιπτώσεις τις οικονομίας στον τραπεζικό τομέα. Τέλος, με χαμηλότερα ποσοστά ακολουθούν η χαμηλή παραγωγικότητα και η πτώση των τιμών των χρηματιστηριακών αξιών (7% και 5% αντίστοιχα).

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με αυτά του περσινού Κυπροβαρόμετρου (2008) παρουσιάζεται μικρή αύξηση στο ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνει τις επιπτώσεις του τουρισμού ως αιτία του προβλήματος που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία σήμερα, ενώ υπάρχει μείωση του ποσοστού που αναφέρει τις ψηλές καταναλωτικές δαπάνες (από 27% το 2008 στο 19% το 2009) ως αιτία του προβλήματος. Σημαντική μείωση παρουσιάζεται επίσης στη πτώση των τιμών των χρηματιστηριακών αξιών, από 13% το 2008 σε 5% το 2009. Αντίθετα η λειτουργία του δημόσιου τομέα παρουσιάζει σημαντική αύξηση, από 7% πέρσι σε 14% φέτος (2009).

Τα άτομα ηλικίας 18-34 και 35-44 (39% και 34% αντίστοιχα), οι κάτοικοι των επαρχιών Αμμοχώστου και Πάφου (43% και 51% αντίστοιχα) καθώς και ένας στους τρεις ερωτηθέντες των ψηλών κοινωνικοοικονομικών ομάδων Α-Β και Γ1, θεωρούν σε μεγαλύτερο βαθμό από τους υπόλοιπους ότι ο τουρισμός είναι ο τομέας που κατά κύριο λόγο επιδρά αρνητικά στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η οικονομία στην Κύπρο σήμερα. Αντίθετα, οι ερωτηθέντες που κατοικούν στην επαρχία Λάρνακας (29%) και οι ερωτηθείσες γυναίκες (25%) υποστηρίζουν έντονα την άποψη ότι το οικονομικό πρόβλημα στην Κύπρο επηρεάζεται αρνητικά από τις ψηλές καταναλωτικές δαπάνες. Τέλος, τη χαμηλή παραγωγικότητα, ως αιτία του οικονομικού προβλήματος, θεωρούν τα άτομα της ηλικιακής ομάδας 35-44 και οι διαμένοντες στην επαρχία Λεμεσού, με ποσοστό 10% και 11% αντίστοιχα.

Πίνακας BA4 - Τα αίτια του προβλήματος που αντιμετωπίζει η οικονομία στην Κύπρο σήμερα

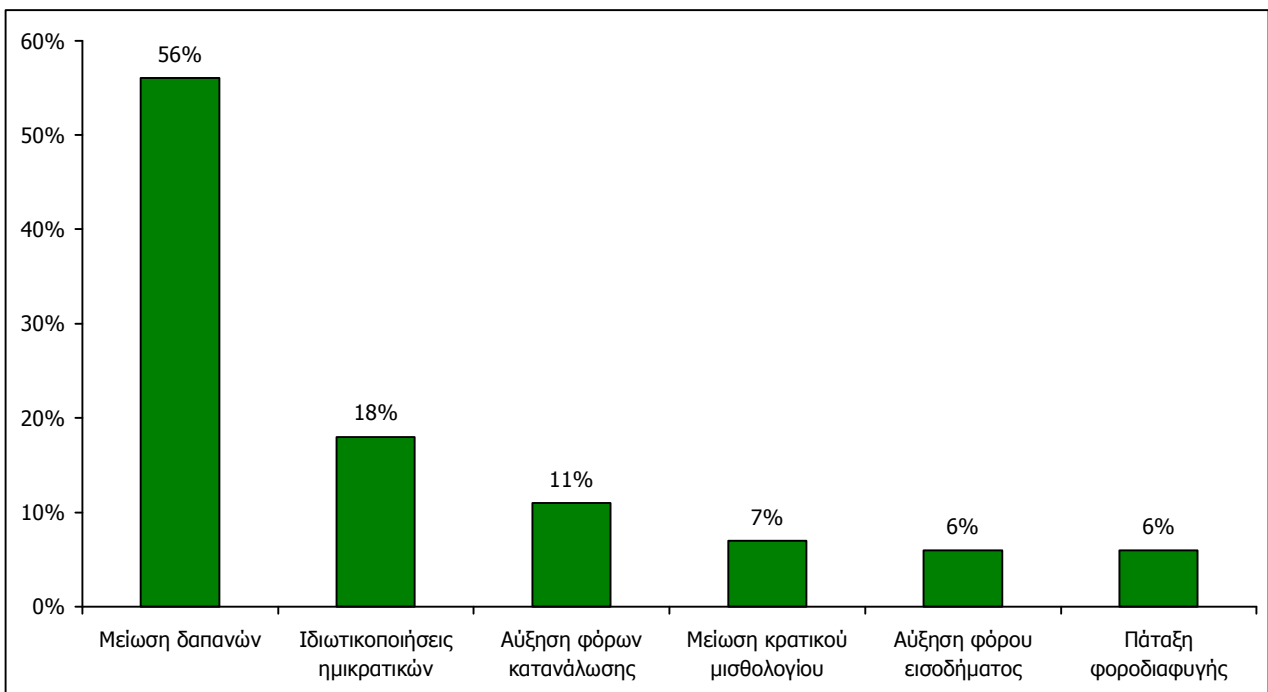

BA5 Τι θα πρέπει να κάνει η Κυβέρνηση για να μειώσει το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού

Για πρώτη φορά στο φετινό Κυπροβαρόμετρο ζητήθηκε από τους Κύπριους να δηλώσουν τις κινήσεις που θα πρέπει να κάνει η κυπριακή Κυβέρνηση με στόχο τη μείωση του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού. Η μείωση των δαπανών (56%), οι ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών (18%) και η αύξηση των φόρων κατανάλωσης (11%) είναι οι τρεις πιο σημαντικές κινήσεις για την μείωση του ελλείμματος. Ακολουθούν η μείωση του κρατικού μισθολογίου, η αύξηση του φόρου εισοδήματος και η πάταξη της φοροδιαφυγής, με αντίστοιχα ποσοστά 7%, 6% και 6%.

Τα άτομα που ανήκουν στις ψηλότερες κοινωνικές ομάδες Α-Β (66%) και Γ1 (62%) θεωρούν σε μεγαλύτερο βαθμό από τους υπόλοιπους ότι με τη μείωση των δαπανών θα μειώσει και το κρατικό έλλειμμα. Αντίθετα οι ερωτηθέντες των ηλικιακών ομάδων 35-44 και 45-54 (22% και 21% αντίστοιχα) και με ανώτερη μόρφωση (21%) υποστηρίζουν λίγο πιο έντονα από τις υπόλοιπες ομάδες την άποψη ότι το κρατικό έλλειμμα θα λυθεί με τις μετοχοποιήσεις των ημικρατικών οργανισμών.

Πίνακας BA5 - Τι θα πρέπει να κάνει η Κυβέρνηση για να μειώσει το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού;

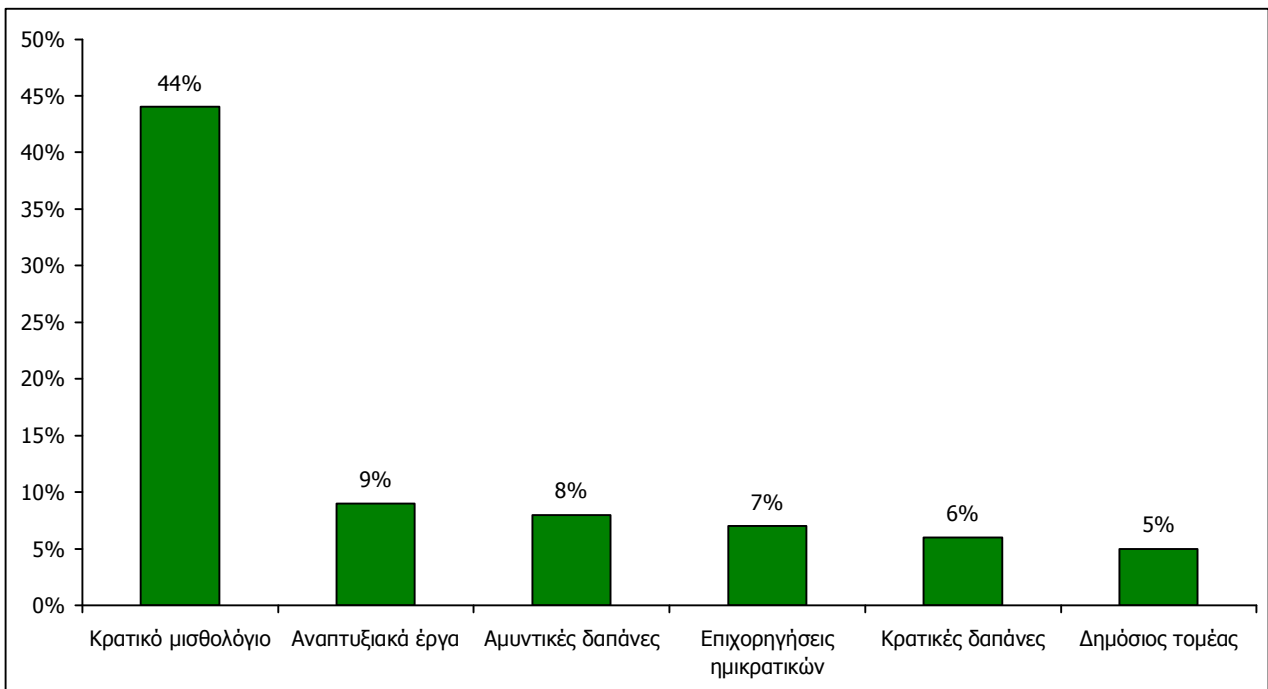
BA6 Τομείς στους οποίους θα δοθεί έμφαση, αν έπρεπε να γίνουν περικοπές στις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού

Ένας στους δύο περίπου ερωτηθέντες (44%) δηλώνει το κρατικό μισθολόγιο ως τον σημαντικότερο τομέα στον οποίο θα πρέπει να δοθεί έμφαση, αν απαραίτητα θα έπρεπε να γίνουν περικοπές στις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού. Με πολύ χαμηλότερα ποσοστά διαδέχονται το κρατικό μισθολόγιο οι εξής τομείς:

- Αναπτυξιακά έργα (9%),
- Αμυντικές δαπάνες (8%),
- Επιχορηγήσεις ημικρατικών (7%),
- Κρατικές δαπάνες (6%) και
- Δημόσιος τομέας (5%)

Το κρατικό μισθολόγιο δηλώνουν σε μεγαλύτερο βαθμό τα άτομα που ανήκουν στις ηλικιακές ομάδες 45-54 και άνω των 55 χρονών (53% και 50% αντίστοιχα) καθώς και οι ερωτηθέντες που κατοικούν στην επαρχία της Πάφου. Παράλληλα, οι ερωτηθέντες από την επαρχία Πάφου (14%) αναφέρουν τα αναπτυξιακά έργα ως ένα από τους τομείς που θα έπρεπε να δοθεί έμφαση αν θα έπρεπε να γίνουν περικοπές στις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού.

Πίνακας BA6 - Τομείς στους οποίους θα δοθεί έμφαση, αν έπρεπε να γίνουν περικοπές στις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού

BA7 Ιδιωτικοποίηση κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με την ιδιωτικοποίηση/μετοχοποίηση διάφορων κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) παρατηρείται αύξηση από τα προηγούμενα τρία χρόνια στο ποσοστό των Κυπρίων που συμφωνούν με την προοπτική της ιδιωτικοποίησης κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών.

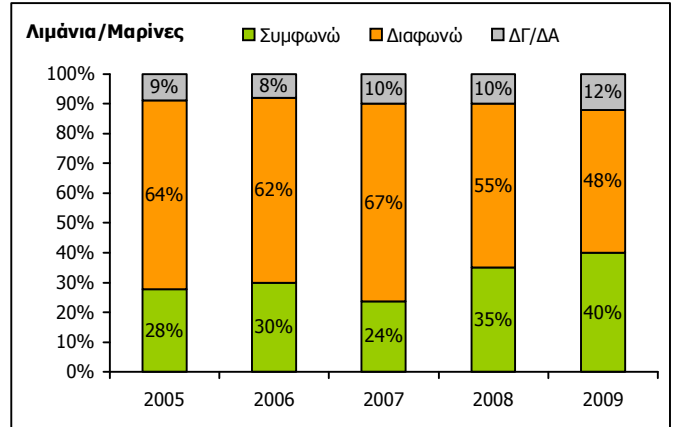
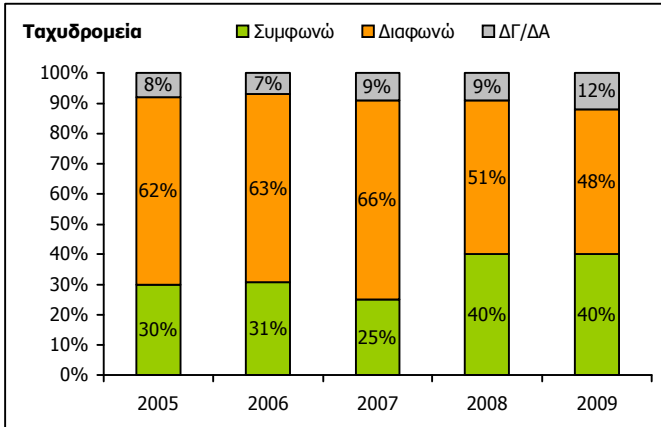
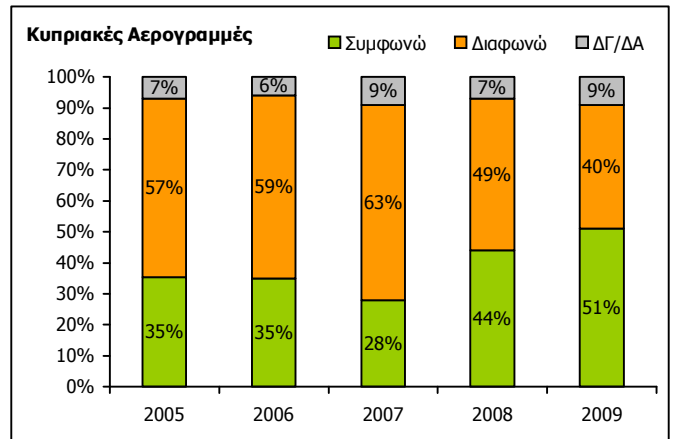
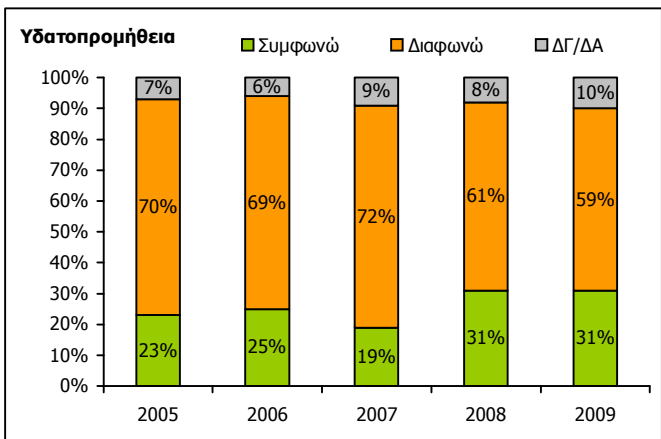
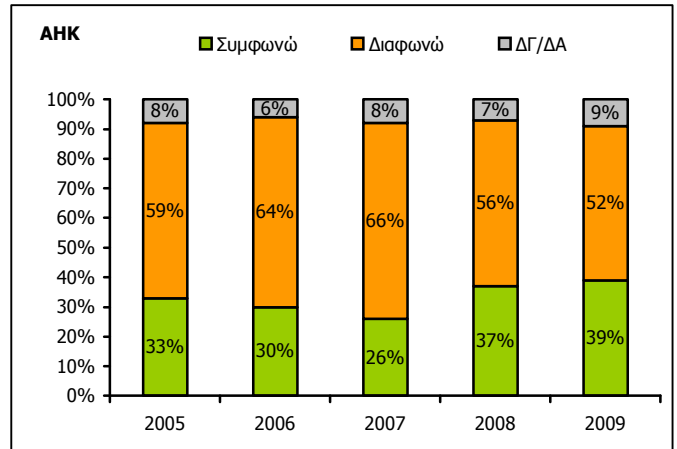
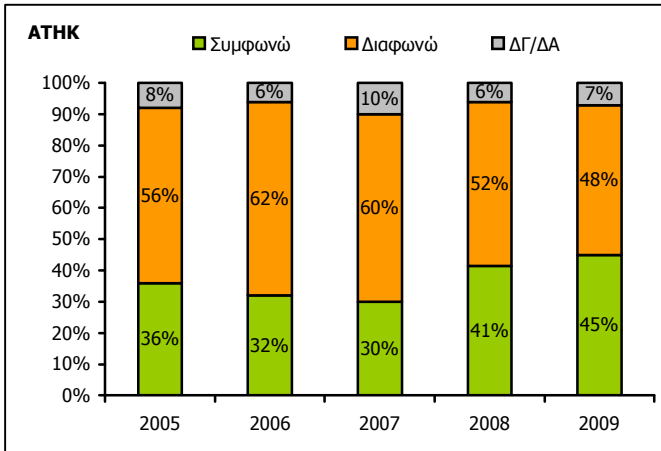
Συγκεκριμένα, τα ποσοστά συμφωνίας για ιδιωτικοποίηση όλων των οργανισμών που εξετάστηκαν, συγκρίνοντας τα με τα αντίστοιχα του 2006 και του 2007, αυξάνονται από οκτώ μέχρι δεκαπέντε ποσοστιαίες μονάδες. Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στο ποσοστό όσων συμφωνούν στην ιδιωτικοποίηση των ταχυδρομείων, από 31% και 25% το 2006 και 2007 σε 40% το 2008 και φέτος, στην ιδιωτικοποίηση των Κυπριακών Αερογραμμών, από 35% το 2006 και 28% το 2007 σε 44% το 2008 και στο 51% φέτος και τέλος, στη μετοχοποίηση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών από 30% το 2007 στο 41% πέρσι και στο 45% το 2009.

Από την άλλη, τα ψηλότερα ποσοστά διαφωνίας για ιδιωτικοποίηση, συγκεντρώνουν η υδατοπρομήθεια (59%), η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (52%), τα λιμάνια/μαρίνες (48%) και τα ταχυδρομεία (48%). Τα ποσοστά διαφωνίας με την ιδιωτικοποίηση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και των Κυπριακών Αερογραμμών ακολουθούν με 48% και 40% αντίστοιχα. Σημαντικό είναι να σημειωθεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις ένα ποσοστό γύρω στο 8% δεν εξέφρασε άποψη για το αν θα πρέπει ή όχι οι πιο πάνω οργανισμοί/υπηρεσίες να ιδιωτικοποιηθούν.

Η δημογραφική ανάλυση παρουσιάζει μια πιο λεπτομερή εικόνα της άποψης των Κυπρίων όσον αφορά τις ιδιωτικοποιήσεις των κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών.

Οι ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας 35-44, τα άτομα των ψηλότερων κοινωνικοοικονομικών ομάδων (Α-Β και Γ1) καθώς και οι διανέμοντες στην επαρχία Λάρνακας εμφανίζονται υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων όλων σχεδόν των κρατικών και ημικρατικών οργανισμών. Ένας στους δύο περίπου ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας 18-34 δηλώνει αντίθετος με την ιδιωτικοποίηση της ΑΗΚ, ΑΤΗΚ, λιμανιών και Κυπριακών Αερογραμμών. Με ψηλότερα ποσοστά διαφωνίας από τους υπόλοιπους παρουσιάζονται οι κάτοικοι της επαρχίας Πάφου για την ιδιωτικοποίηση της ΑΤΗΚ (ένας στους έξι ερωτηθέντες), ενώ, έντονα διαφωνούν με την ιδιωτικοποίηση της Υδατοπρομήθειας οι ερωτηθέντες από την επαρχία Λευκωσίας (63%).

Πίνακας ΒΑ7 - Βαθμός συμφωνίας και διαφωνίας με την ιδιωτικοποίηση κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών

BB ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

BB1 Επένδυση ενός σημαντικού ποσού

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να αναφέρουν τις επιδιώξεις τους, εάν είχαν στην διάθεσή τους ένα σημαντικό ποσό για επένδυση. Οι τέσσερις βασικές επιλογές της κοινής γνώμης για ενδεχόμενη επένδυση είναι οι εξής:

- Αγορά γης (41%)
- Αγορά σπιτιού ή διαμερίσματος (11%).
- Κατάθεση του ποσού στην τράπεζα (11%)
- Διάθεση του ποσού στα παιδιά τους (7%)

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα με αυτά του περσινού Κυπροβαρόμετρου (2008) παρατηρείται αισθητή μείωση στο ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωνε ότι θα δώσει το ποσό στα παιδιά τους, από 20% στο 7% φέτος.

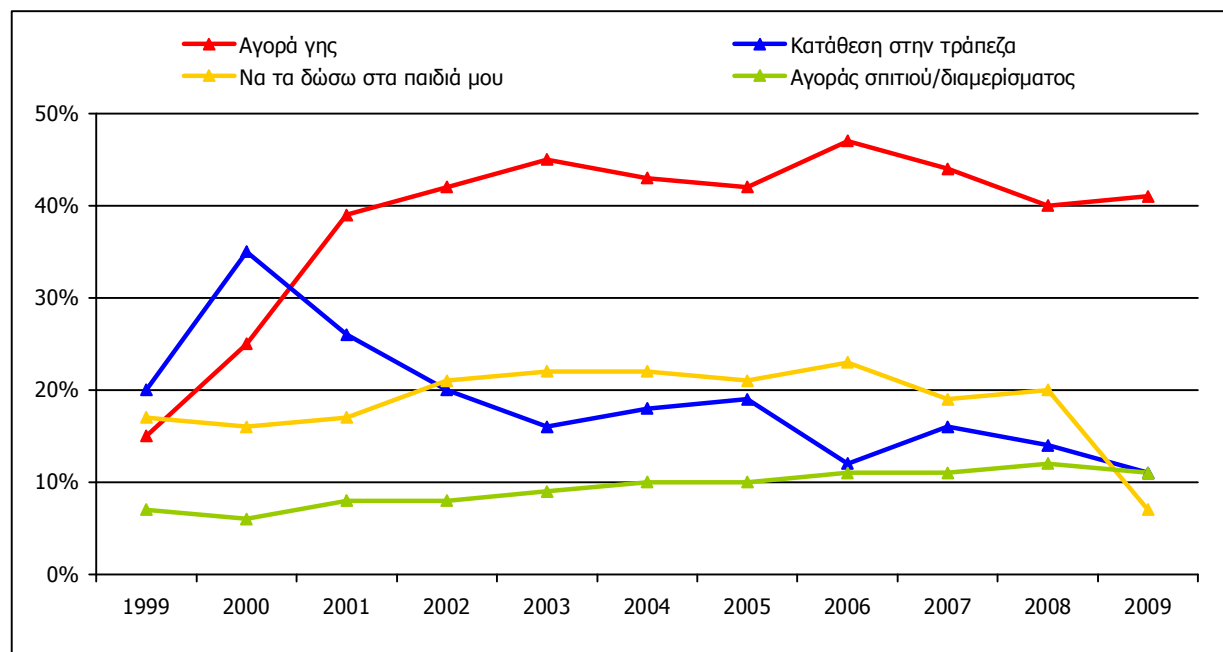
Η τάση των Κυπρίων για αγορά γης αυξανόταν σταθερά από το 2001 μέχρι το 2006, ενώ τα τελευταία τρία χρόνια παρουσιάζεται μια ελαφριά μείωση στο ποσοστό των ατόμων που θα επένδυε στη αγορά γης (από 47% το 2006 στο 44% το 2007 στο 40% πέρσι και το 41% φέτος). Παρόλα αυτά η επένδυση στην αγορά γης παραμένει η πρώτη επιδίωξη των Κυπρίων. Το ψηλότερο ποσοστό παρουσιάζουν τα άτομα που προέρχονται από τις κοινωνικές ομάδες Α-Β και Γ1 (47% και 45% αντίστοιχα) και κυρίως τα άτομα με ανώτερη (47%) και μέση (38%) μόρφωση.

Η πρόθεση επένδυσης του ποσού για αγορά σπιτιού ή διαμερίσματος κινείται σε σταθερά επίπεδα τα τελευταία πέντε χρόνια και είναι η άποψη που υποστηρίζουν οι γυναίκες ερωτηθείσες και τα άτομα της νεότερης ηλικιακής ομάδας 18-34 (13% και 19% αντίστοιχα).

Μετά την σημαντική αύξηση του ποσοστού που παρατηρήθηκε, όσον αφορά τις καταθέσεις στην τράπεζα, το 2000 (35%) το συγκεκριμένο ποσοστό μειώνεται σταδιακά μέχρι και το 2005, φτάνοντας σ' ένα ποσοστό της τάξης του 20%. Από το 2006 μέχρι και το φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) συνεχίζεται η καθοδική του πορεία αγγίζοντας το 11%. Η κατάθεση του ποσού στην τράπεζα είναι άποψη που στηρίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό οι ερωτηθέντες της μεγαλύτερης ηλικιακής ομάδας, άνω των 55 ετών (15%) και τα άτομα που διαμένουν στην επαρχία Λάρνακας (16%).

Η πρόθεση για διάθεση του ποσού στα παιδιά, υποστηρίζεται κυρίως από τις γυναίκες, από τους μεγαλύτερους σε ηλικία ερωτηθέντες και από αυτούς που ανήκουν στη χαμηλότερη κοινωνικοοικονομική τάξη Δ-Ε.

Πίνακας BB1 - Αν είχατε ένα σημαντικό ποσό να επενδύσετε, ποιες θα ήταν οι επιδιώξεις σας;

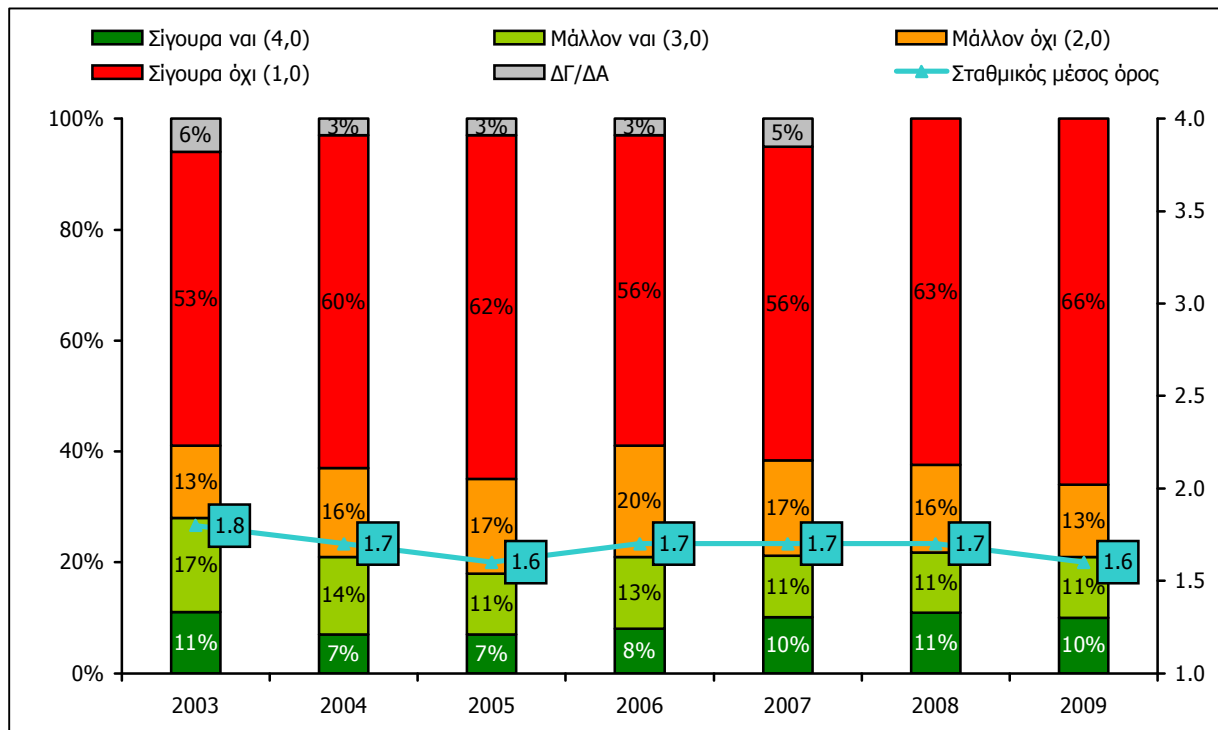

BB2 Πρόθεση αγοράς ακινήτου τα προσεχή 1-2 χρόνια

Ένας στους πέντε ερωτηθέντες (21%) σκοπεύει να αγοράσει ακίνητο εντός των επόμενων 1-2 χρόνων, ποσοστό που εμφανίζεται το ίδιο με εκείνο των προηγούμενων τριών ετών. Από την άλλη, τέσσερις στους πέντε (79%) ερωτηθέντες δεν έχουν πρόθεση να αγοράσουν ακίνητο τα επόμενα χρόνια, ποσοστό ελαφρά αυξημένο από τα τελευταία τρία χρόνια.

Τα ποσοστά διαφοροποιούνται ανάμεσα στις δημογραφικές ομάδες. Τα άτομα που παρουσιάζονται πιο θετικά στην αγορά ακινήτων ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 18-34 χρονών (28%), είναι άτομα των ψηλότερων κοινωνικοοικονομικών τάξεων Α-Β και Γ1 (36% και 24% αντίστοιχα), ψηλού μορφωτικού επιπέδου (26%) και προέρχονται κυρίως από την επαρχία Πάφου (29%).

Πίνακας BB2 - Πρόθεση αγοράς ακινήτου τα προσεχή 1-2 χρόνια

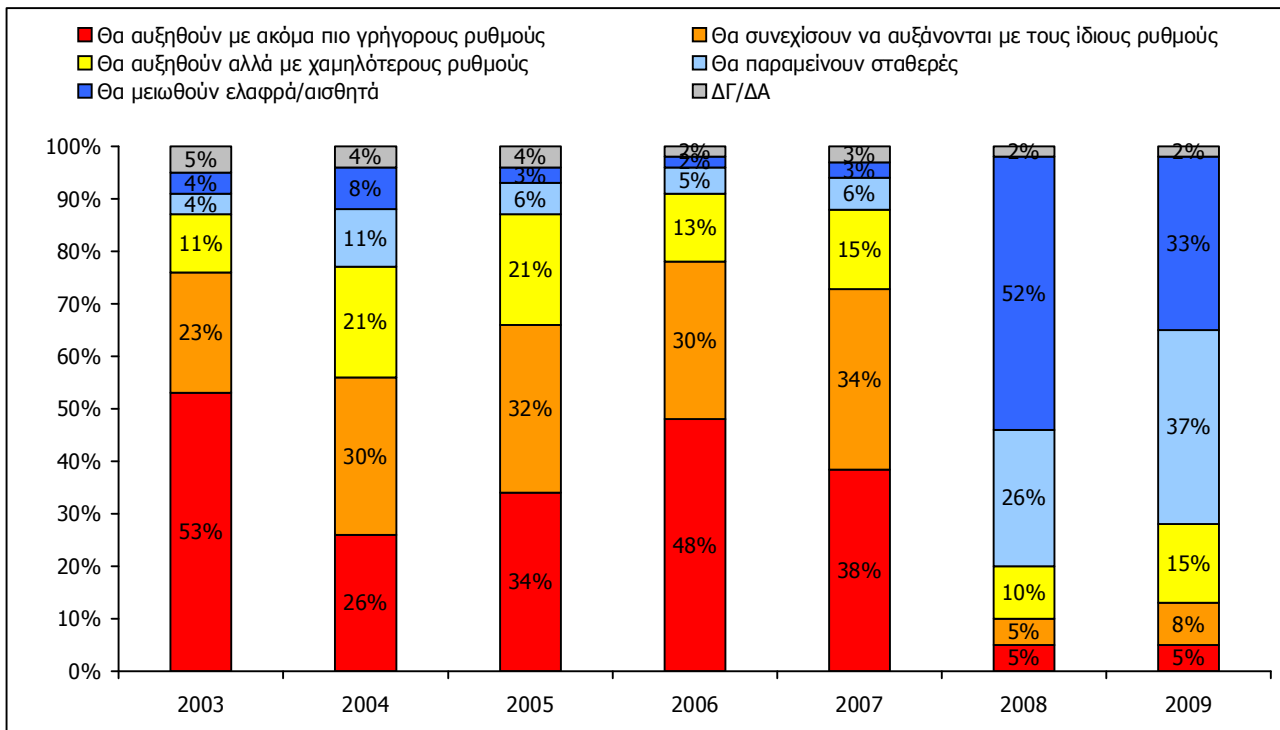
BB3 Εκτίμηση της εξέλιξης των τιμών των ακινήτων τα προσεχή 1-2 χρόνια

Αύξηση στο ποσοστό, όσον αφορά στην εκτίμηση των Κυπρίων ότι οι τιμές των ακινήτων θα παραμείνουν σταθερές, παρουσιάζει το φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009), από 26% το 2008 στο 37% φέτος. Η πρόβλεψη ότι οι τιμές των ακινήτων τα προσεχή 1-2 χρόνια θα αυξηθούν παραμένει στα ίδια χαμηλά με τα περσινά επίπεδα.

Την άποψη ότι οι τιμές των ακινήτων θα αυξηθούν με ακόμα γρηγορότερους ρυθμούς συμμαρρίζονται κυρίως τα άτομα της νεότερης ηλικιακής ομάδας και τα άτομα με κατώτερη μόρφωση (10% η κάθε ομάδα).

Οι κάτοικοι των επαρχιών Πάφου (43%) και Αμμοχώστου (41%), τα άτομα που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 35-44 και στις χαμηλότερες κοινωνικές τάξεις Γ2 και Δ-Ε (35%, 34% και 35% αντίστοιχα) θεωρούν, σε μεγαλύτερο βαθμό από τους υπόλοιπους, ότι οι τιμές των ακινήτων θα μειωθούν από ελαφρά έως αισθητά.

Πίνακας BB3 - Εκτίμηση της εξέλιξης των τιμών των ακινήτων τα προσεχή 1-2 χρόνια

ΓΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ/ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ-ΘΕΣΜΟΙ

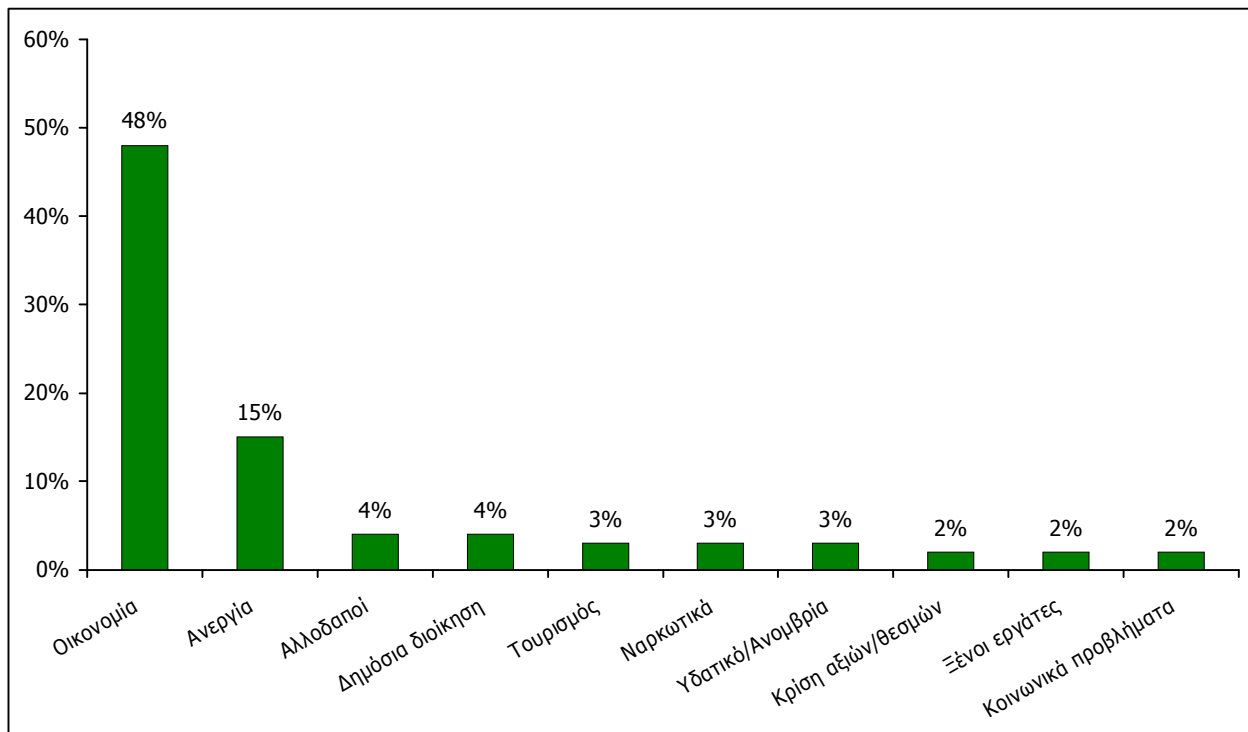
ΓΑ1 Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος μετά το εθνικό θέμα

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να δηλώσουν τα προβλήματα που θεωρούν ως τα σοβαρότερα που αντιμετωπίζει η Κύπρος μετά το εθνικό θέμα.

Ένας στους δύο Κύπριους (48%) δηλώνει την οικονομία ως το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος. Ακολουθεί με χαμηλότερο ποσοστό το πρόβλημα της ανεργίας (15%) και με ακόμα χαμηλότερα ποσοστά τα θέματα των αλλοδαπών και της δημόσιας διοίκησης (με ποσοστό 4% το καθένα).

Σημαντικές διαφοροποιήσεις παρατηρούνται σε πολλές δημογραφικές ομάδες. Οι γυναίκες ερωτηθείσες, οι διαμένοντες στην επαρχία Λάρνακας και τα άτομα της χαμηλότερης κοινωνικοοικονομικής ομάδας δήλωσαν σε ψηλότερα ποσοστά την ανησυχία τους για την αύξηση της ανεργίας. Αντίθετα οι ερωτηθέντες των ψηλών κοινωνικών ομάδων (Α-Β και Γ1) ανέφεραν τους τομείς της δημόσιας διοίκησης και του τουρισμού, σε πολύ πιο ψηλό βαθμό από τους υπόλοιπους ερωτηθέντες.

Πίνακας ΓΑ1 – Το σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος, μετά το εθνικό θέμα

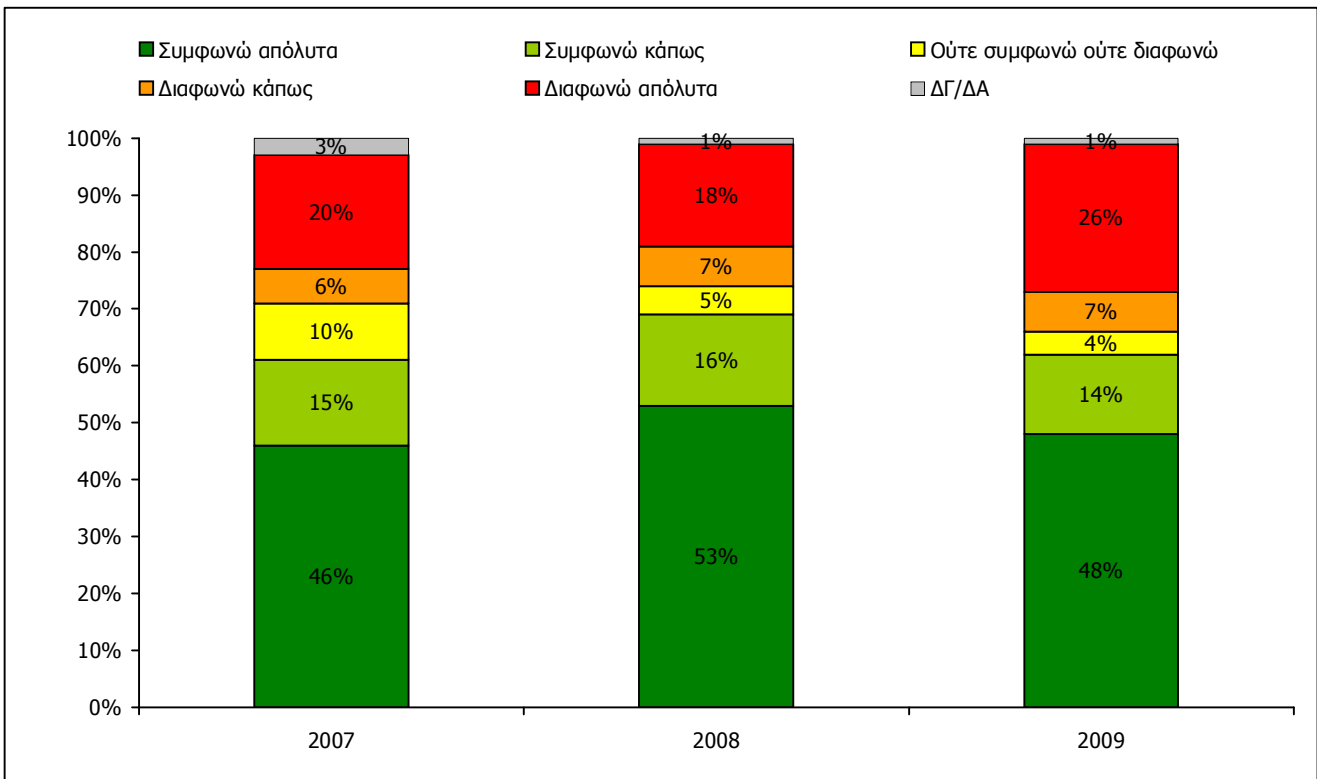

ΓΑ2 Βαθμός συμφωνίας και διαφωνίας στην επανατοποθέτηση αυτόματων φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους για τις παραβάσεις του ορίου ταχύτητας

Οι Κύπριοι τάσσονται υπέρ της επανατοποθέτησης φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους με ποσοστό 62%. Εναντίον του συγκεκριμένου μέτρου τάχθηκε το 32% των ερωτηθέντων, ενώ το ποσοστό των ατόμων που εμφανίζονται ουδέτερα σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα φτάνει το 4%. Ελαφριά μείωση παρατηρείται στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) όσον αφορά στο βαθμό συμφωνίας για επανατοποθέτηση των αυτόματων φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους, από 69% πέρσι στο 62%.

Από τη δημογραφική ανάλυση φαίνεται ότι δυο στους τρεις ερωτηθέντες ηλικίας άνω των 55 ετών και της χαμηλότερης κοινωνικής ομάδας Δ-Ε (με ποσοστό 69% και 69% αντίστοιχα) συμφωνούν σε μεγαλύτερο βαθμό από τους υπόλοιπους στην τοποθέτηση αυτόματων φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους για καταγραφή των παραβάσεων του ορίου ταχύτητας. Αντίθετα, τα άτομα της νεότερης ηλικιακής ομάδας 18-34 χρονών, τάσσονται εναντίον της τοποθέτησης των φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους (45%).

Πίνακας ΓΑ2 - Βαθμός συμφωνίας και διαφωνίας στην τοποθέτηση/επανατοποθέτηση αυτόματων φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους

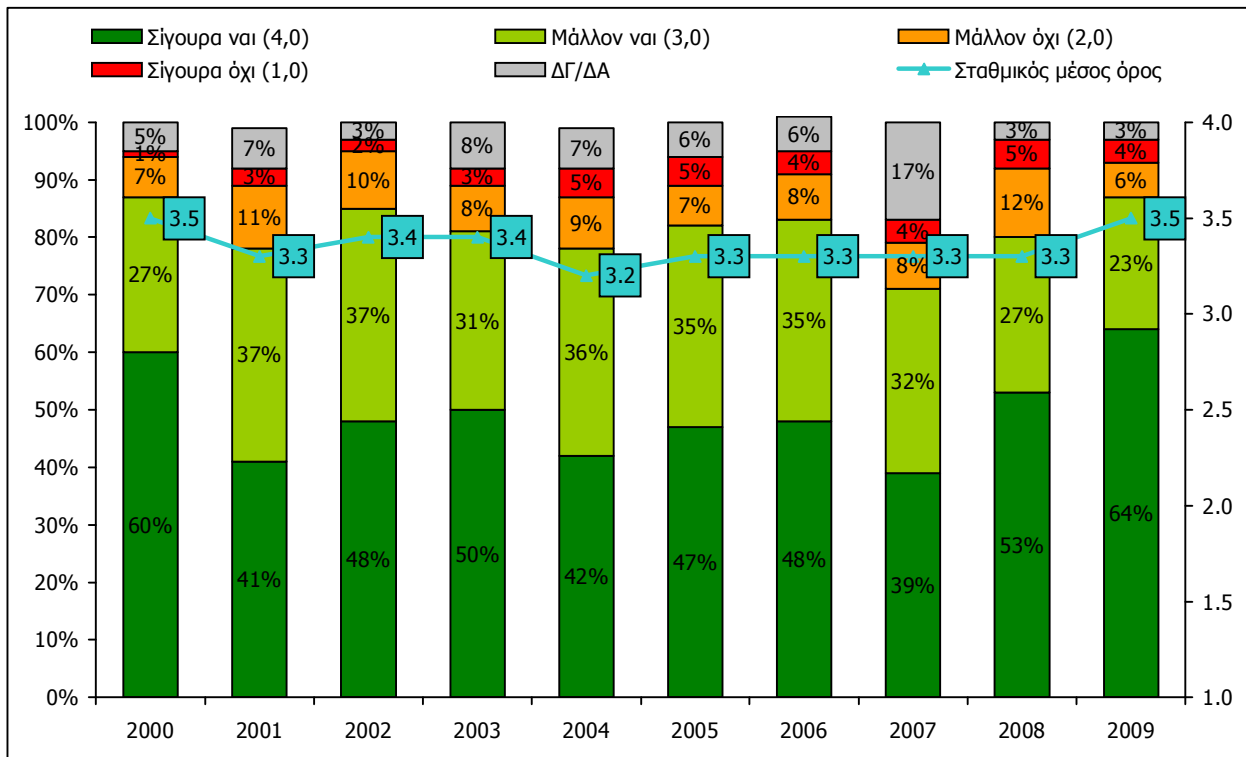

ΓΑ3 Αντιμετωπίζει ή όχι η Κύπρος κρίση θεσμών;

Η πλειοψηφία των Κυπρίων (87%) πιστεύει ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει σήμερα κρίση θεσμών, ποσοστό που εμφανίζεται αυξημένο σε σύγκριση με το περσινό Κυπροβαρόμετρο (80%) και βρίσκεται στα ίδια επίπεδα με το 2000 (85%).

Οι ερωτηθέντες που ανήκουν στις ψηλές κοινωνικοοικονομικές τάξεις Α-Β και Γ1 (με ποσοστό 92% η κάθε μία), τα άτομα ηλικίας 35-44 και 45-54 (92% και 89% αντίστοιχα) όπως επίσης ανώτερου μορφωτικού επιπέδου (90%) θεωρούν ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει κρίση θεσμών. Αντίθετα από τους διαμένοντες στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου και τους ερωτηθέντες της χαμηλότερης κοινωνικοοικονομικής τάξης Δ-Ε που δεν πιστεύουν σε τόσο μεγάλο βαθμό ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει κρίση θεσμών.

Πίνακας ΓΑ3 - Αντιμετωπίζει ή όχι η Κύπρος κρίση θεσμών;

ΓΑ4 Θεσμοί που αντιμετωπίζουν τη μεγαλύτερη κρίση

Αυξητική τάση παρατηρήθηκε κατά την περίοδο 2002-2006 στην αναφορά για την κρίση που περνά ο θεσμός της οικογένειας (από 18% σε 33%). Στο Κυπροβαρόμετρο (2007), η αναφορά στην οικογένεια μειώνεται στο 24%, για να αυξηθεί τον επόμενο χρόνο (2008) στο 31% και να σταθεροποιηθεί στο φετινό Κυπροβαρόμετρο στο 30%. Παρόλα αυτά, παραμένει πρώτος ως θεσμός που αντιμετωπίζει τη μεγαλύτερη κρίση.

Η κρίση αξιοπιστίας της πολιτικής ηγεσίας παρουσίαζε από το 2004 μέχρι το 2007 αυξητική τάση. Το 2004 το ποσοστό αυξάνεται στο 14% σε σχέση με το 10% που ήταν το 2003. Συνεχίζει την αυξητική του πορεία για τις επόμενες δύο χρονιές φτάνοντας στο 16%, ενώ ακόμη μεγαλύτερο παρουσιάζεται το αντίστοιχο ποσοστό για το 2007 (19%), καταλαμβάνοντας έτσι τη δεύτερη θέση μεταξύ των θεσμών που αντιμετωπίζουν κρίση. Στο Κυπροβαρόμετρο 2008 έρχεται στην τέταρτη θέση ανάμεσα στους θεσμούς που αντιμετωπίζουν κρίση, αφού, ένας στους δέκα ερωτηθέντες (11%), δηλώνει την πολιτική ηγεσία ως θεσμό με κρίση. Φέτος (2009), κατατάσσεται στην δεύτερη θέση με ποσοστό 17%.

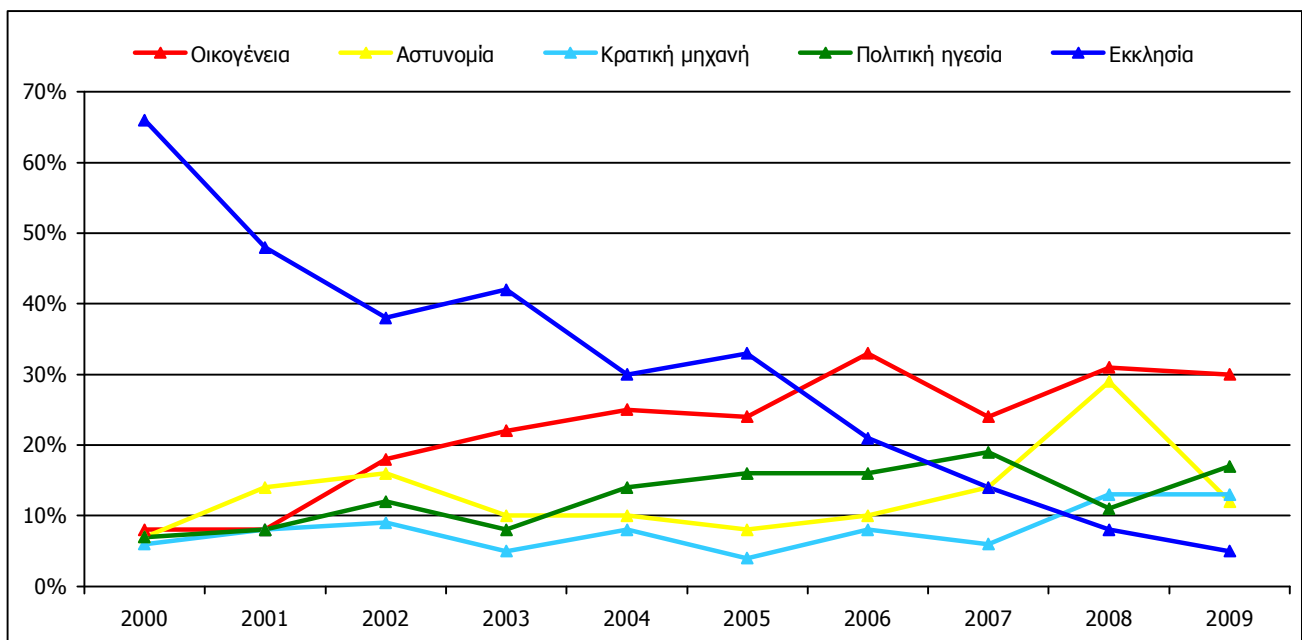
Η κρατική μηχανή ως θεσμός, από το 2000 μέχρι το 2007 παρουσίαζε αυξομείωση στα ποσοστά της, που κυμαίνονταν από 4% ως 9%. Το 2008 και το 2009, η κρατική μηχανή, έρχεται τρίτη, ως ο θεσμός με τη μεγαλύτερη κρίση, καθώς αναφέρεται από το 13% του πληθυσμού.

Το ποσοστό των ερωτηθέντων που έχουν την άποψη ότι η Αστυνομία διέρχεται κρίση, παρουσίασε αυξητική τάση από το 2000 μέχρι το 2002. Τις τέσσερις επόμενες χρονιές το συγκεκριμένο ποσοστό μειώνεται σταθερά, και από 16% που ήταν το 2002 φτάνει στο 8% το 2005. Τις τρεις τελευταίες χρονιές αυξάνεται και πάλι στο 10% το 2006, στο 14% το 2007 και στο 29% πέρσι. Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) το ποσοστό των Κυπρίων που δηλώνουν ότι η Αστυνομία διέρχεται κρίση μειώνεται αισθητά στο 12%.

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα από το 2000 μέχρι και το 2009, σημαντική μείωση παρατηρείται στην άποψη ότι η εκκλησία αντιμετωπίζει κρίση. Ενώ το 2000 σχεδόν επτά στους δέκα (66%) ερωτηθέντες πίστευαν ότι η Εκκλησία είναι ένας θεσμός που αντιμετωπίζει κρίση, η υποστήριξη της άποψης αυτής μειώνεται αισθητά το 2001 σε 48%. Το ποσοστό αυτό μειώνεται ακόμη περισσότερο το 2002 σε 38% και το 2003 σημειώνει μικρή άνοδο σε 42%. Τις επόμενες δύο χρονιές, 2004 και 2005, σταθεροποιείται περίπου στο 30%, ενώ συνεχίζει την καθοδική του πορεία το 2006 και το 2007 φτάνοντας στο 21% και στο 14% αντίστοιχα. Το 2008 το ποσοστό αναφοράς για την Εκκλησία μειώνεται περαιτέρω στο 8% για να καταλήξει φέτος στο 5%.

Κρίση στο θεσμό της οικογένειας βλέπουν περισσότερο οι διαμένοντες στις επαρχίες Πάφου και Λάρνακας αντίθετα με τους διαμένοντες στην επαρχία Αμμοχώστου που θεωρούν την κρατική μηχανή ως το θεσμό με την μεγαλύτερη κρίση. Τέλος, οι ερωτηθέντες των ψηλών κοινωνικών τάξεων Α-Β και Γ1, τα άτομα με ανώτερη μόρφωση και οι κάτοικοι της επαρχίας Λεμεσού πιστεύουν περισσότερο ότι κρίση αντιμετωπίζει ο θεσμός της πολιτικής ηγεσίας.

Πίνακας ΓΑ4 - Ποιοι θεσμοί αντιμετωπίζουν τη μεγαλύτερη κρίση;

ΓΑ5 Βαθμός εμπιστοσύνης στους θεσμούς

Σχετικά με το θέμα των θεσμών ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να εκφράσουν και το βαθμό εμπιστοσύνης που έχουν προς την Εκκλησία, την Κυπριακή Δημοκρατία, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Βουλή, τα κυπριακά κόμματα, τον κυπριακό στρατό και την Αστυνομία. Παρατηρώντας αναλυτικά το σταθμικό μέσο όρο, φαίνεται ότι μεγαλύτερο βαθμό εμπιστοσύνης συγκεντρώνουν οι θεσμοί της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Εκκλησίας, του στρατού και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με 2,6, 2,4, 2,4 και 2,4 από τα 4,0.

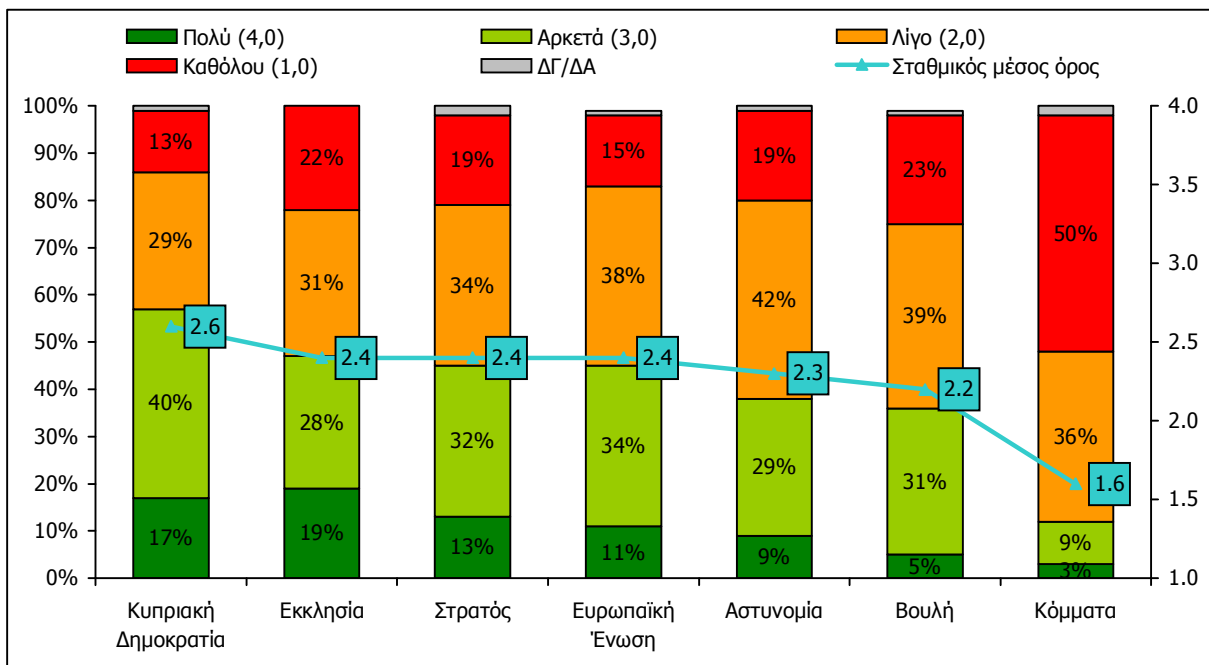
Ποσοστό 57% των ερωτηθέντων δηλώνει ότι εμπιστεύεται, πολύ ή αρκετά την Κυπριακή Δημοκρατία, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την εκκλησία ανέρχεται στο 47%. Ένας στους δύο ερωτηθέντες εκφράζει εμπιστοσύνη στην στρατό και την Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσοστά 45% ο κάθε θεσμός. Λιγότερη εμπιστοσύνη φαίνεται να έχουν οι Κύπριοι στο θεσμό της Αστυνομίας (38%) και της κυπριακής Βουλής (36%), ενώ η εμπιστοσύνη προς τα κόμματα περιορίζεται μόλις στο 12%.

Το θέμα αυτό παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον εξετάζοντας το βαθμό εμπιστοσύνης στον κάθε θεσμό με βάση τη δημογραφική του ανάλυση. Συγκεκριμένα, ψηλό βαθμό εμπιστοσύνης στην Εκκλησία, Κυπριακή Δημοκρατία και στρατό εξέφρασαν τα άτομα ηλικίας άνω των 55 ετών και οι ερωτηθέντες που ανήκουν στη χαμηλότερη κοινωνικοοικονομική τάξη Δ-Ε.

Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης φαίνεται να έχει κερδίσει το μεγαλύτερο μερίδιο εμπιστοσύνης κυρίως από τους ερωτώμενους της νεαρότερης ηλικιακής ομάδας 18-34 (51%), τα άτομα που ανήκουν στις ψηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες Α-Β και Γ1 (74% και 59% αντίστοιχα), καθώς και τους ερωτώμενους από την επαρχία Λευκωσίας με ποσοστό 52%.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων της ψηλότερης κοινωνικής ομάδας Α-Β (90%) δήλωσε λίγη ή καθόλου εμπιστοσύνη στα κόμματα. Τέλος, οι διαμένοντες στην επαρχία Πάφου εμπιστεύονται λιγότερο από τους υπόλοιπους τους θεσμούς της Κυπριακής Βουλής και της Αστυνομίας.

Πίνακας ΓΑ5 - Βαθμός εμπιστοσύνης στους θεσμούς

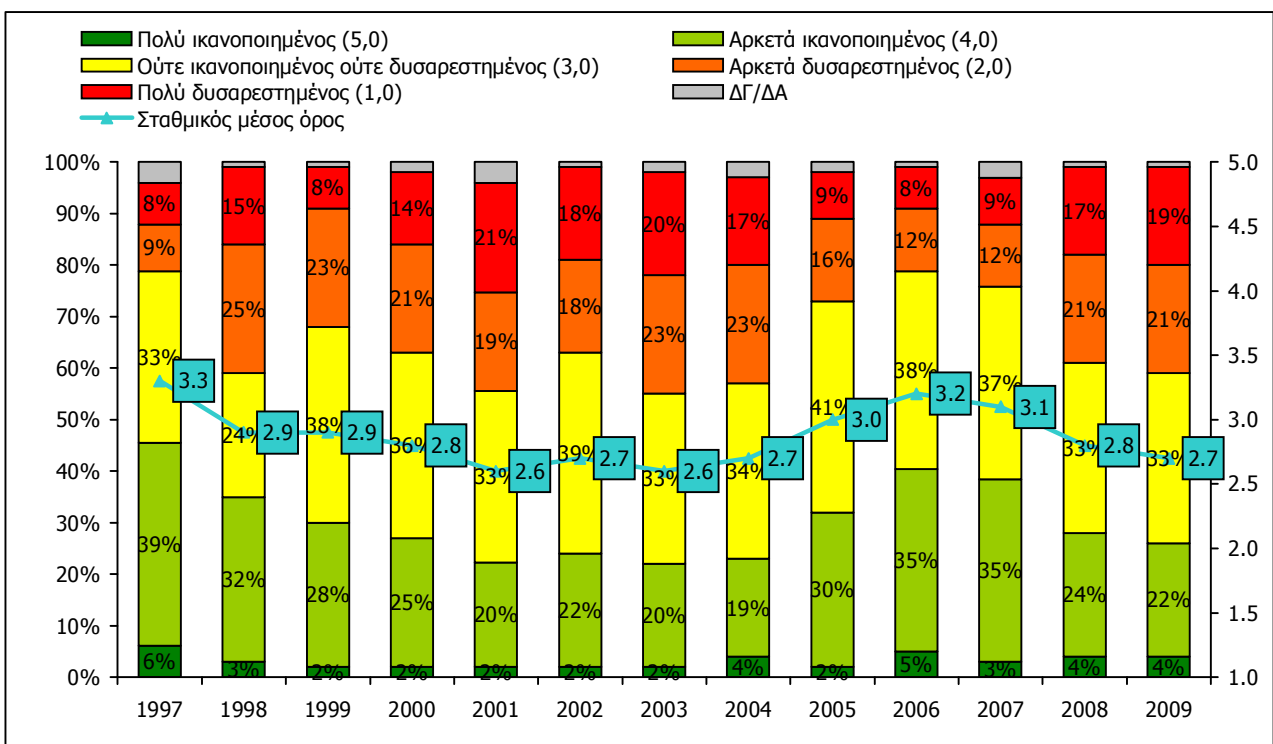
ΓΑ6 Ικανοποίηση από το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή στην Κύπρο

Στη διάρκεια της περιόδου 1997-2004 παρατηρήθηκε μια σταθερή μείωση του βαθμού ικανοποίησης για το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή στην Κύπρο. Η μείωση αυτή ανατράπηκε το 2005, όταν από 19% που έφτασε το 2004 ανήλθε στο 32%. Το 2006 το επίπεδο ικανοποίησης του Κύπριου καταναλωτή εμφανίζεται ακόμη πιο ψηλό, φτάνοντας το 40%, ενώ περίπου στα ίδια περίπου επίπεδα κυμαίνεται και το 2007 (38%). Στο περσινό Κυπροβαρόμετρο (2008) το ποσοστό της ικανοποίησης των Κυπρίων από το επίπεδο της προστασίας του καταναλωτή, μειώνεται, κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες (28%) και φτάνει τα επίπεδα του 2000, για να μειωθεί ελαφριά και φέτος κατά 2 εκατοστιαίες μονάδες (26%).

Παράλληλα, δύο στους πέντε ερωτηθέντες (40%) δηλώνουν δυσαρέσκεια από το επίπεδο προστασίας που παρέχεται στον καταναλωτή. Ποσοστό της τάξης του 33% παραμένει ουδέτερο.

Περισσότερο ικανοποιημένοι παρουσιάζονται οι νεαρότεροι σε ηλικία 18-34 (28%) και τα άτομα της κοινωνικοοικονομικής ομάδας Δ-Ε, με ποσοστό 29%. Αντίθετα, ένας στους δύο ερωτηθέντες της ανώτερης ομάδας Α-Β, δηλώνει δυσαρέσκεια για το επίπεδο προστασίας του Κύπριου καταναλωτή.

Πίνακας ΓΑ6 - Ικανοποίηση από το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή στην Κύπρο

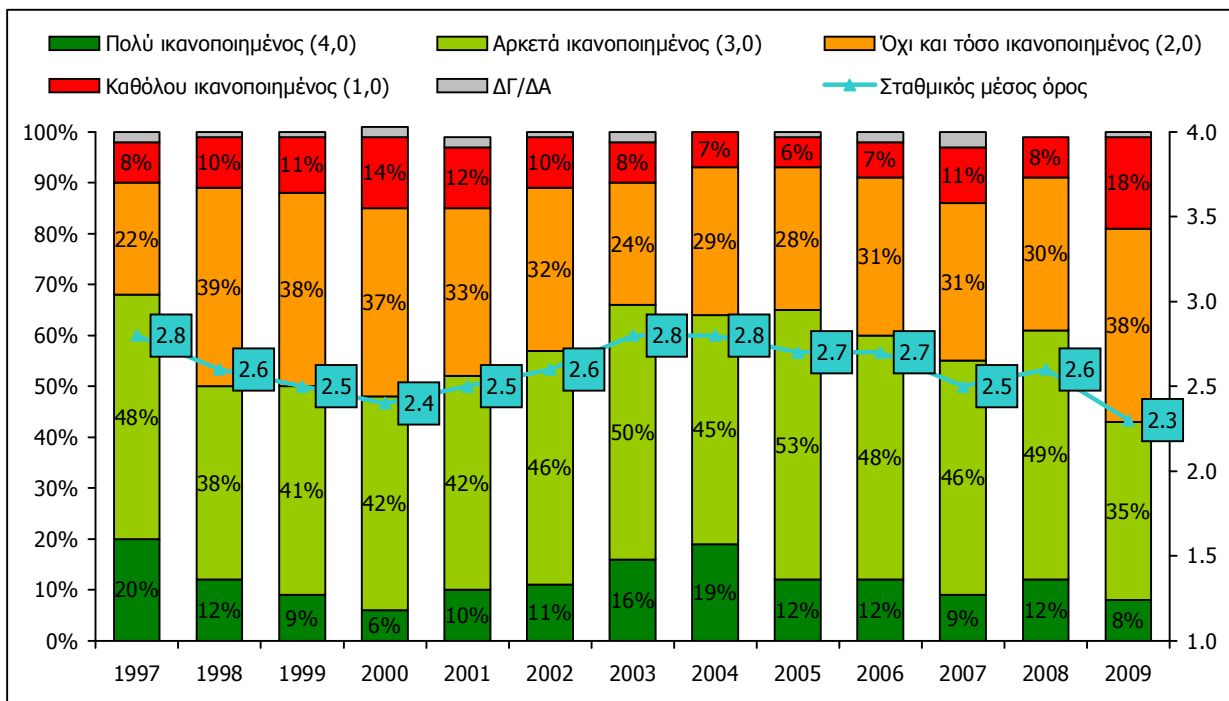
ΓΑ7 Ικανοποίηση για τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Κύπρο

Το 1997 ποσοστό 68% δήλωνε ότι ήταν πολύ ή αρκετά ικανοποιημένο από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας στην Κύπρο, ενώ από το 1998 μέχρι το 2002 παρατηρείται μια σταδιακή πτώση του ποσοστού. Αντίθετα, το 2003 και το 2004 το ποσοστό ικανοποίησης για τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Κύπρο αυξάνεται κατά εννιά περίπου εκατοστιαίες μονάδες (66% και 64%, αντίστοιχα) σε σχέση με 57% τον προηγούμενο χρόνο, για να παραμείνει στα ίδια περίπου επίπεδα και το 2005 (65%). Το 2006 το ποσοστό αυτό υποχώρησε στο 60%, το 2007 υποχωρεί ακόμη περισσότερο στο 55%, για να αυξηθεί σε μικρό βαθμό, τον επόμενο χρόνο, στο 61%.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) το ποσοστό των ερωτηθέντων που είναι πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στη Κύπρο σήμερα ανέρχεται στο 43%. Από την άλλη, ποσοστό 56% των Κυπρίων δηλώνει δυσαρέσκεια στο τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας.

Η δημογραφική ανάλυση παρουσιάζει περισσότερο ικανοποιημένους τους άντρες ερωτηθέντες (46%), τους ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας 45-54 με ποσοστό 47%, τους κατοίκους των επαρχιών Λάρνακας και Λευκωσίας (με αντίστοιχα ποσοστά 47% και 44%) καθώς και τα άτομα της χαμηλότερης κοινωνικής ομάδας Δ-Ε (48%). Αντίθετα, τρεις στους πέντε ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας 18-34 (60%) και των ερωτηθέντων από την επαρχία Αμμοχώστου (62%) παρουσιάζονται μη ικανοποιημένοι από τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Κύπρο.

Πίνακας ΓΑ7 - Ικανοποίηση για τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Κύπρο

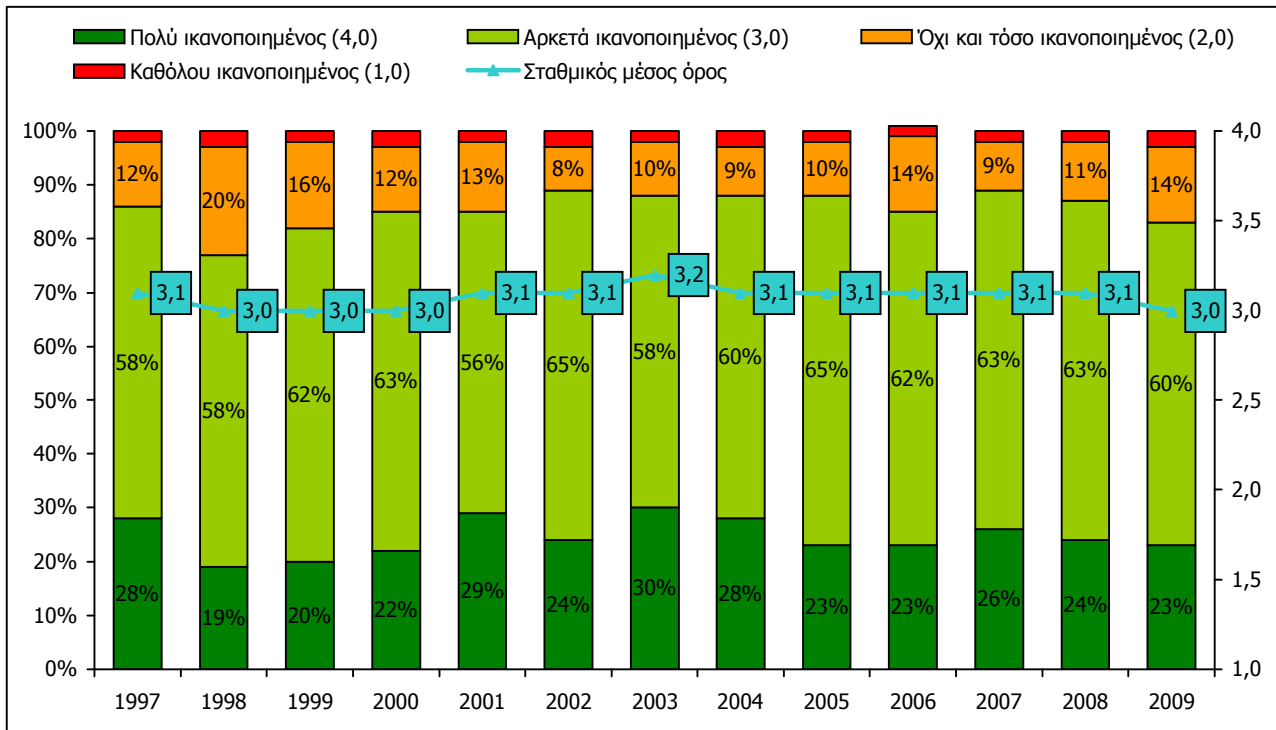

ΓΑ8 Ικανοποίηση από τη ζωή

Διαχρονικά παρατηρείται μια σταθερότητα στην άποψη των Κυπρίων όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησής τους από την προσωπική τους ζωή. Όπως και όλα τα προηγούμενα χρόνια, έτσι και στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) η πλειονότητα των ερωτηθέντων (ποσοστό γύρω στο 85%) δηλώνει πολύ ή αρκετά ικανοποιημένος από τη ζωή του.

Περισσότερο ικανοποιημένα από τη ζωή τους, συγκριτικά με τους υπόλοιπους, προκύπτει να είναι τα άτομα που ανήκουν στις ψηλότερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις Α-Β και Γ1 (90% και 92% αντίστοιχα), οι διανεμόντες στις επαρχίες Λευκωσίας (88%) και Λάρνακας (82%) όπως και οι ερωτηθέντες των νεαρότερων ηλικιακών ομάδων 18-34 και 35-44 με ποσοστό 87% και 86% αντίστοιχα. Αυτοί που δηλώνουν ότι δεν είναι ευχαριστημένοι από τη ζωή τους προέρχονται κυρίως από τις χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες του πληθυσμού Γ2 και Δ-Ε.

Πίνακας ΓΑ8 - Ικανοποίηση από τη ζωή

ΓΒ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ/ΦΥΓΟΣΤΡΑΤΙΑ/ΚΑΖΙΝΟ/ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

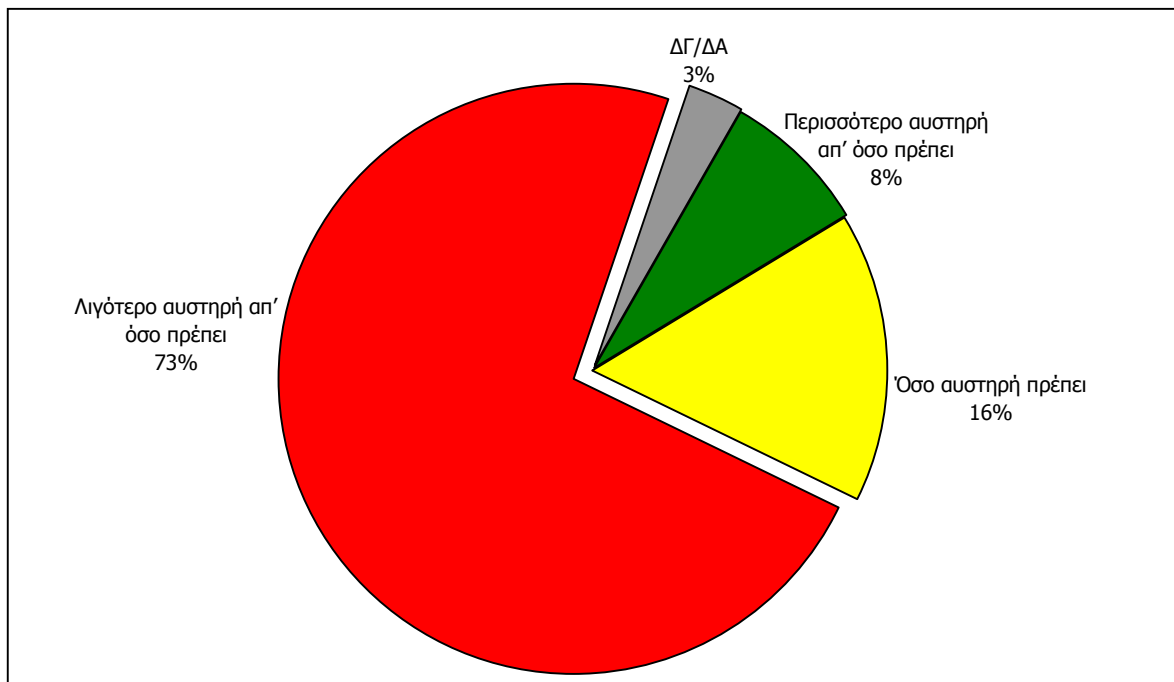
ΓΒ1 Μεταναστευτική πολιτική

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) ζητήθηκε η άποψη των Κυπρίων στο θέμα της μεταναστευτικής πολιτικής που ασκεί η Κυβέρνηση, αν δηλαδή είναι περισσότερο ή λιγότερο αυστηρή απ' όσο πρέπει.

Τρεις στους τέσσερις σχεδόν Κύπριους (73%) πιστεύουν ότι η πολιτική που ασκεί η Κύπρος στο ζήτημα της μετανάστευσης είναι λιγότερο αυστηρή απ' όσο πρέπει. Από την άλλη μόλις 8% του πληθυσμού θεωρεί πιο αυστηρή απ' όσο πρέπει την μεταναστευτική πολιτική της Κύπρου ενώ ποσοστό 16% δηλώνει ότι η πολιτική που ασκείται όσο αφορά στο θέμα αυτό είναι όσο αυστηρή πρέπει.

Εξετάζοντας τα αποτελέσματα ανάμεσα στις δημογραφικές ομάδες δεν παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις, εκτός από τα άτομα της νεαρότερης ηλικιακής ομάδας 18-34, όπου ένας στους τέσσερις ερωτηθέντες (24%) αναφέρει ότι η πολιτική που ασκεί η Κύπρος στο θέμα της μετανάστευσης είναι όσο αυστηρή πρέπει.

Πίνακας ΓΒ1 - Μεταναστευτική πολιτική

ΓΒ2 Φυγοστρατία

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2009) ανοίξαμε το κεφάλαιο της φυγοστρατίας και προσπαθήσαμε να διερευνήσουμε:

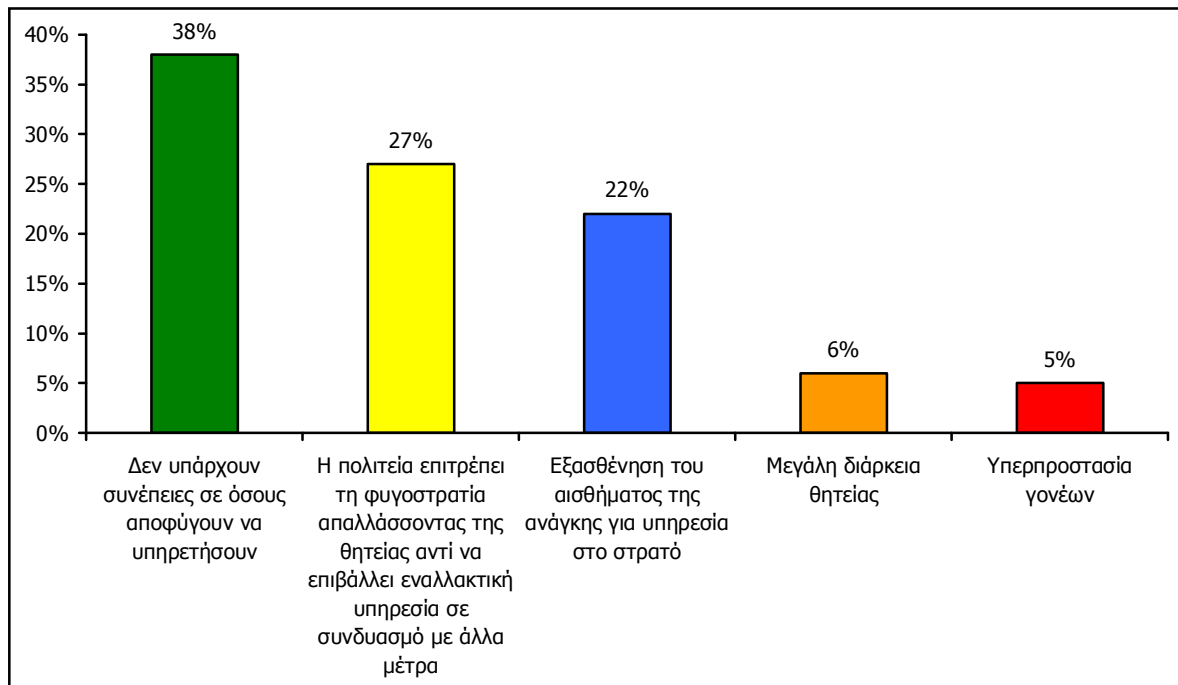
01. τους λόγους για τους οποίους οι νέοι αποφεύγουν να υπηρετήσουν,
02. τις συνέπειες της φυγοστρατίας και
03. τις λύσεις που θα πατάξουν το φαινόμενο αυτό

ΓΒ2Α Λόγοι που προκαλούν τη φυγοστρατία

Οι ανύπαρκτες συνέπειες σε όσους αποφεύγουν την στρατιωτική τους θητεία αναφέρεται από το 38% των πολιτών, ως ο κυριότερος λόγος που προκαλεί τη φυγοστρατία. Ένας στους τρεις περίπου ερωτηθέντες (27%) θεωρεί υπεύθυνη την πολιτεία, αφού αντί να επιβάλλει εναλλακτική υπηρεσία σε συνδυασμό με άλλα μέτρα επιτρέπει τη φυγοστρατία και ένας στους πέντε (22%) δηλώνει την εξασθένηση του αισθήματος της ανάγκης για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά ως λόγο που προκαλεί τη φυγοστρατία. Η μεγάλη διάρκεια της θητείας και η υπερπροστασία των γονέων απέναντι στα παιδιά τους, αναφέρθηκαν από το 6% και το 5% του πληθυσμού αντίστοιχα.

Οι άντρες ερωτηθέντες (42%), τα άτομα ηλικίας 35-44 χρονών (45%) και οι διαμένοντες σε αγροτικές περιοχές (44%) δηλώνουν πιο έντονα ότι ο λόγος που προκαλεί τη φυγοστρατία είναι ότι δεν υπάρχουν συνέπειες σε όσους αποφεύγουν να υπηρετήσουν. Παράλληλα, ένας στους τρεις ερωτηθέντες (30%) της ψηλότερης κοινωνικοοικονομικής τάξης Α-Β και ένας στους τέσσερις (26%) κατοίκους της επαρχίας Λευκωσίας θεωρούν ότι το αίσθημα για υπηρεσία στο στρατό έχει αδυνατήσει.

Πίνακας ΓΒ2Α - Λόγοι που προκαλούν τη φυγοστρατία

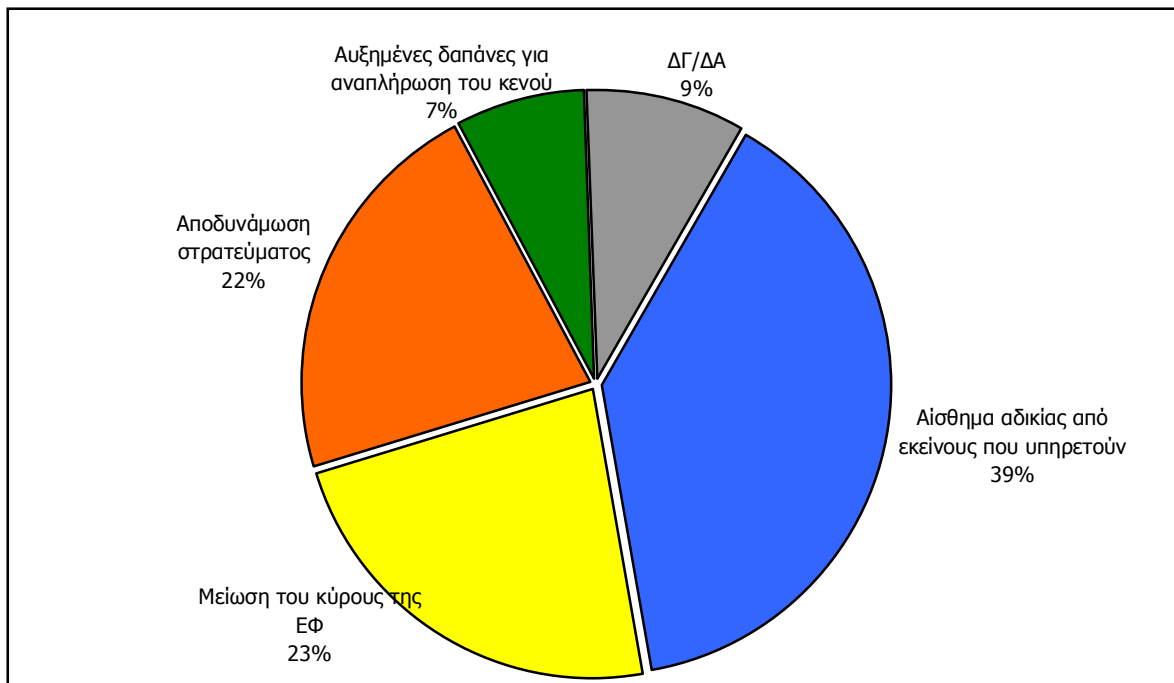

ΓΒ2Β Οι κυριότερες συνέπειες της φυγοστρατίας

Δύο στους πέντε ερωτηθέντες (39%) δήλωσαν το αίσθημα αδικίας από εκείνους που υπηρετούν ως την κυριότερη συνέπεια της φυγοστρατίας. Ακολουθεί η μείωση του κύρους της Εθνικής Φρουράς και η αποδυνάμωση του στρατεύματος (23% και 22% αντίστοιχα) ενώ οι αυξημένες δαπάνες για την αναπλήρωση του κενού που προκαλούν οι φυγόστρατοι θεωρείται ως συνέπεια από το 7% των Κυπρίων.

Οι ηλικιακές ομάδες 34-44 και 45-54 με ποσοστά 42% και 44% αντίστοιχα εκφράζουν σε ψηλότερο βαθμό από τους υπόλοιπους ότι συνέπεια της φυγοστρατίας είναι το αίσθημα αδικίας από τους στρατιώτες που ήδη υπηρετούν τη θητεία τους, αντίθετα με τα άτομα της νεαρότερης ηλικιακής ομάδας (18-34) που δηλώνουν ότι με τη φυγοστρατία αυξάνονται τα έξοδα για να αναπληρωθεί το κενό (11%). Τέλος, οι ερωτώμενοι που προέρχονται από τις επαρχίες Λευκωσίας (24%) και Αμμοχώστου (29%) δηλώνουν ως συνέπεια την μείωση του κύρους της Εθνικής Φρουράς.

Πίνακας ΓΒ2Β - Συνέπειες της φυγοστρατίας

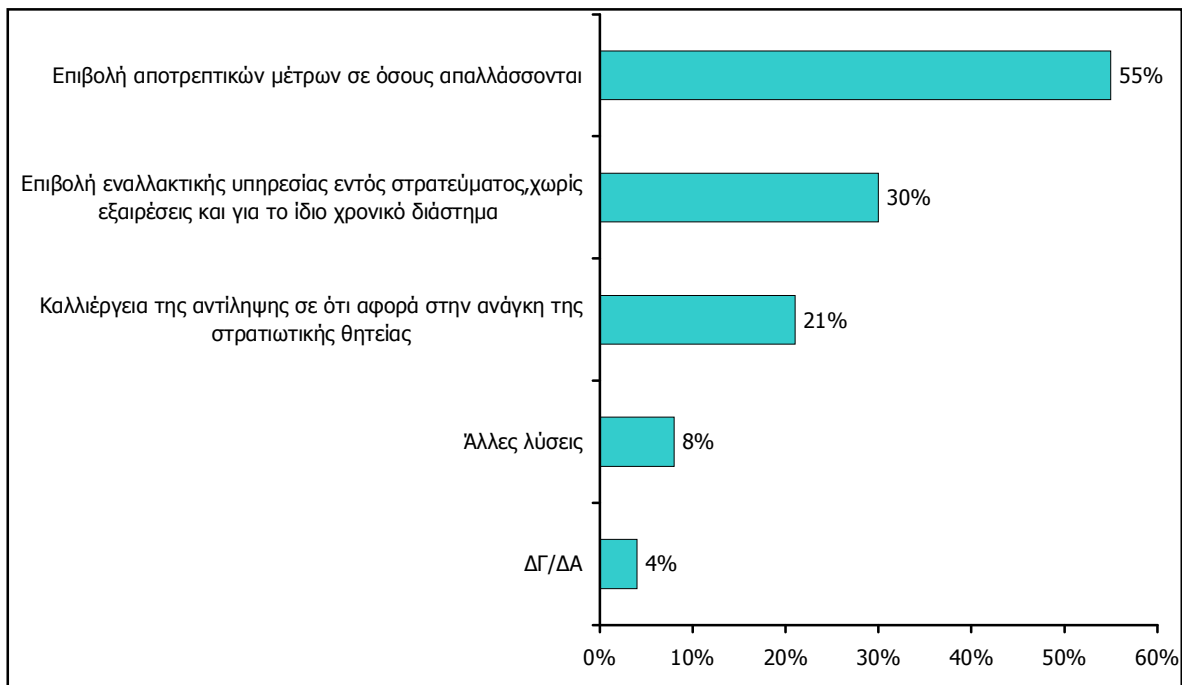

ΓΒ2Γ Λύσεις που θα βοηθήσουν στην πάταξη του φαινομένου της φυγοστρατίας

Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (55%) εκφράζει την άποψη ότι η λύση που θα βοηθήσει στη πάταξη του φαινομένου της φυγοστρατίας είναι η επιβολή αποτρεπτικών μέτρων σε όσους απαλλάσσονται. Τρεις στους δέκα ερωτηθέντες δήλωσαν ότι για να λυθεί το πρόβλημα θα πρέπει να επιβάλλεται εναλλακτική υπηρεσίας εντός στρατεύματος, χωρίς εξαιρέσεις και για το ίδιο χρονικό διάστημα ενώ ένας στους πέντε Κύπριους (21%) πιστεύει ότι θα πρέπει να καλλιεργηθεί η αντίληψη σε ότι αφορά στην ανάγκη της στρατιωτικής θητείας.

Δυο στους τρεις άντρες ερωτηθέντες (62%) και ποσοστό 58% και 63% αντίστοιχα των ατόμων των χαμηλών κοινωνικών τάξεων Γ2 και Δ-Ε δηλώνει την επιβολή αποτρεπτικών μέτρων σε όσους απαλλάσσονται. Αντίθετα τα άτομα που προέρχονται από τις ψηλές κοινωνικές ομάδες (Α-Β και Γ1) εκφράζουν ως λύση για πάταξη της φυγοστρατίας την επιβολή εναλλακτικής υπηρεσίας εντός του στρατεύματος (37% και 36% αντίστοιχα). Τέλος, τα άτομα της νεαρότερης ηλικιακής ομάδας, 18-34, καθώς και οι γυναίκες ερωτηθείσες δήλωσαν ότι θα πρέπει να καλλιεργηθεί η αντίληψη των νέων σε σχέση με την ανάγκη της υπηρεσίας στην Εθνική Φρουρά.

Πίνακας ΓΒ2Γ - Λύσεις που θα βοηθήσουν στην πάταξη του φαινομένου της φυγοστρατίας

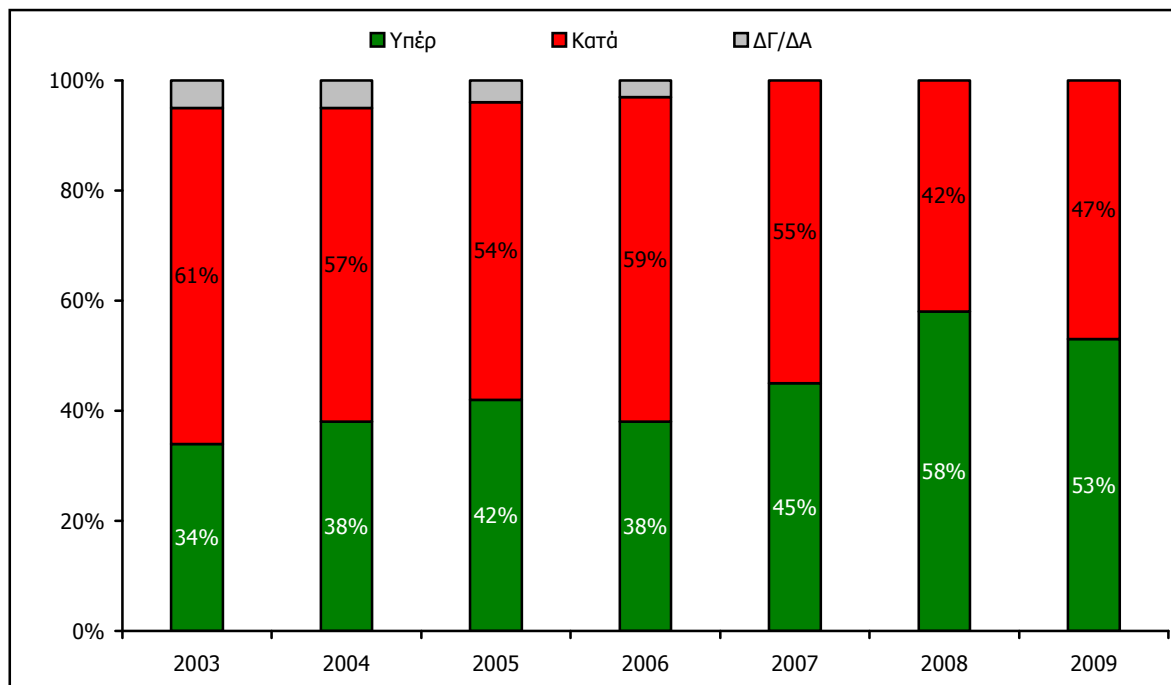

ΓΒ3 Καζίνο: Υπέρ ή κατά;

Διχασμένη παρουσιάζεται η κυπριακή κοινή γνώμη με τη δημιουργία ή όχι καζίνο στο Κύπρο, αφού 53% τάσσεται υπέρ και 47% εναντίον. Το 2008 ήταν η πρώτη φορά στο Κυπροβαρόμετρο, όπου το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωνε υπέρ της δημιουργίας καζίνο σχεδόν άγγιξε το 60%.

Από τη δημογραφική ανάλυση φαίνεται ότι πιο θετικοί ως προς τη δημιουργία καζίνο στην Κύπρο είναι οι άντρες (68%), οι ερωτηθέντες των ηλικιακών ομάδων 35-44 και 54% (60% και 54% αντίστοιχα), όπως επίσης και τα άτομα που ανήκουν στις κοινωνικοοικονομικές τάξεις Α-Β (59%) και Γ1 (55%).

Πίνακας ΓΒ3 - Καζίνο: Υπέρ ή κατά;

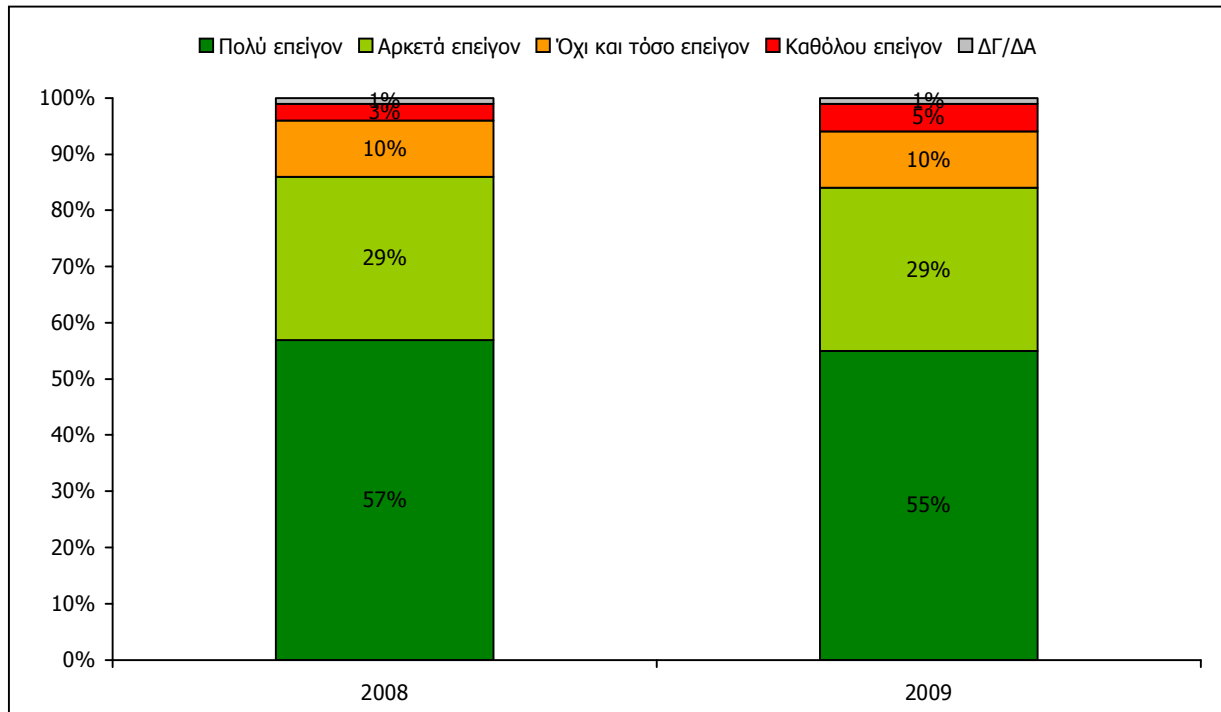

ΓΒ4 Πόσο επείγον είναι η δημιουργία αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών στην Κύπρο;

Τέσσερις στους πέντε ερωτηθέντες (84%) θεωρούν τη δημιουργία συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών άμεσο και επείγον μέτρο, φτάνει αυτό να είναι αξιόπιστο και αποτελεσματικό. Στον αντίποδα, ένα ποσοστό της τάξης του 15% δηλώνει ότι δημιουργία δημόσιων συγκοινωνιών δεν είναι και τόσο επείγον θέμα.

Αυτοί που τάσσονται υπέρ της δημιουργίας δημόσιων συγκοινωνιών, ανήκουν στις μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες (45-54 και άνω των 55) με αντίστοιχα ποσοστά 90% και 84%, προέρχονται από τη ψηλότερη κοινωνικοοικονομική ομάδα Α-Β, με ποσοστό 89% και είναι ανώτερου μορφωτικού επιπέδου (83%).

Πίνακας ΓΒ4 - Πόσο επείγον είναι η δημιουργία αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών στην Κύπρο;

ΓΒ5 Πρόθεση χρήσης ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών

Αν και ένας στους οκτώ Κύπριους δηλώνει ότι η δημιουργία δημόσιων συγκοινωνιών δεν είναι και τόσο επείγον θέμα, στην ερώτηση κατά πόσο θα χρησιμοποιούσαν τις δημόσιες συγκοινωνίες, ποσοστό 88% των ερωτηθέντων απαντά θετικά. Μόνο 12% των ερωτηθέντων αναφέρει ότι σε περίπτωση που θα δημιουργείτο ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό σύστημα δημόσιων συγκοινωνιών, δεν θα το χρησιμοποιούσε.

Δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις ανάμεσα στις δημογραφικές ομάδες. Το μόνο που αξίζει να σημειωθεί είναι το 17% των διαμενόντων στην Λεμεσό δηλώνει ότι δεν θα το χρησιμοποιούσε.

Πίνακας ΓΒ5 - Πρόθεση χρήσης ενός αξιόπιστου και αποτελεσματικού συστήματος δημόσιων συγκοινωνιών

